A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma:	Kfv.V.37.775/2025/14.
A tanács tagjai:	dr. Márton Gizella a tanács elnöke Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró dr. Darák Péter bíró dr. Stefancsik Márta bíró dr. Demjén Péter bíró
Az I. rendű felperes:	Aladdin Medical Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (9700 Szombathely, Paragvári utca 15.)
Az I. rendű felperes képviselője:	Cerha Hempel Dezső és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: 1011 Budapest, Fő utca 14-18.)
A II. rendű felperes:	Hoge Orvosi Műszer Kft. (1033 Budapest, Szőlőskert utca 7.)
A II. rendű felperes képviselője:	DLA Piper Posztl, Nemescsói Győrfi-Tóth és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: 1124 Budapest, Csörsz utca 49-51.)
Az I. rendű felperesi érdekelt:	GE Vernova Hungary Kft. (2112 Veresegyház, Kisrét utca 1.)
A II. rendű felperesi érdekelt:	GE Vernova Holding Kft. (1138 Budapest, Bence utca 3.)
Az érdekeltek képviselője:	Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: 1075 Budapest, Madách Imre út 14.)
Az alperes:	Gazdasági Versenyhivatal (1026 Budapest, Riadó utca 1-3.)
Az alperes képviselője:	dr. Szögi Nóra és dr. Bencsik Bálint Attila kamarai jogtanácsosok
A per tárgya:	versenyfelügyeleti ügyben hozott határozat jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:	alperes (37. sorszám)
A felülvizsgálni kért jogerős határozat:	Fővárosi Törvényszék 105.K.700.402/2024/36. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.402/2024/36. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, támadott részében hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

Az I. rendű felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségét 6.574.656 (hatmillió-ötszázhetvennégyezer-hatszázötvenhat) forintban, a II. rendű felperesét 28.000 (huszonnyolcezer) forintban, az I.-II. rendű érdekeltekét egyetemlegesen 14.949.390 (tizennégymillió-kilencszáznegyvenkilencezer-háromszázkilencven) forintban, az alperesét 10.050.000 (tízmillió-ötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati tényállás és az ügy előzménye, az alperes határozata

[1] A felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértések és a felülvizsgálati kérelmet befogadó végzés által érintett körben vizsgált jogkérdések szempontjából lényeges tények, iratok, dokumentumok alapján rögzített tényállás a következő.

[2] A versenyfelügyeleti ügyben érintett piacon, vagyis az altató- és lélegeztetőgépek piacán az I. rendű felperesnek az I-II. rendű felperesi érdekeltek (a továbbiakban úgyis mint érdekeltek) részvételével működő vállalatcsoporttal (a továbbiakban a csoport úgyis mint: GE) van disztribútori szerződése, de a gépek gyártásával nem foglalkozik; nem kizárólagos disztribútora a GE HealthCare (a GE egészségügyi üzletága) altató- és lélegeztetőgépeinek. A II. rendű felperes a fenti piacon, mint viszonteladó és szervízpartner van jelen, a Maquet gépek disztribútora [a Maquet a Getinge csoport része; a Getinge-nek két hazai képviselete van, a II. rendű felperes és a Mediszer Kft.)]. A GE csoportba tartozó I. rendű érdekelt tevékenységei közé – egyebek mellett – orvosi eszköz gyártása tartozik, a II. rendű érdekelttel egy vállalkozáscsoportot alkotnak, az előbbi az utóbbi tulajdonában álló vállalkozás.

[3] Az ügy előzményeként az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) 2014. március 26-án altató- és lélegeztetőgépek központi beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárást írt ki, melyen a Dräger Medical Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Dräger) és az I. rendű érdekelt indult; az eljárás – a GE kifogásait követően 2014. augusztusában – eredménytelenül zárult. A Dräger az ezt megelőző 2006-os központosított beszerzésen (bérleti konstrukció) való nyertessége okán volt meghatározó pozícióban a piacon. Az I. rendű érdekelt és a Dräger a 2014-es tender eredménytelensége után felismerték, hogy a várhatóan új altató- és lélegeztetőgépek központi beszerzésére szóló, végül 2015-ben kiírni tervezett tenderen számolniuk kell a másik vállalkozás részvételével és az abból való részesedéssel; a Dräger olyan helyzetbe került, mely a versenytársakkal való együttműködés, egyeztetés felé terelte és a GE-nek szintén érdekében állt a Dräger pacifikálása. Mind a Dräger, mind a GE a lobbitevékenységet folytatott a kiíró irányában, a GE a lobbitevékenységbe bevonta is, az I. rendű felperes alkalmazottját.

[4] Az alperes 2016. december 8-án – azt követően, hogy azt észlelte, hogy 2015. júniusától az I. rendű érdekelt, a Dräger, valamint a Getinge olyan egyeztetéseket folytattak egymással magánszemély közreműködésével, amelyek az Állami Egészségügyi Ellátóközpont (a továbbiakban: ÁEEK) által 2016-ban kiírandó és lefolytatni tervezett altató- és lélegeztető gépek beszerzését célzó közbeszerzési eljárások kapcsán tanúsítandó ajánlatadói magatartásokra irányultak – eljárást indított többek között az I. rendű érdekelttel és a Drägerrel szemben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 65/A. § (1) bekezdése szerinti, a GE és a Dräger székhelyén megtartott rajtaütésszerű vizsgálati cselekmény foganatosításával. A versenyfelügyeleti eljárás során az ügyintézési határidőt 2 alkalommal meghosszabbították (Vj/47-51/2016. és Vj/47-378/2016. számú végzések). Az eljárás kiterjesztésére pedig 3 alkalommal került sor: a 2018. október 16-i Vj/47-79/2016. számú végzéssel (mások mellett az I. és II. rendű felperesekre vonatkozóan, és ez 2018. október 16-i, 17-i és 24-i helyszíni kutatásokkal is járt), a Vj/47-142/2016. számú végzéssel, és a 2020. július 16-i Vj/47-273/2016. számú végzéssel. Az utóbbi a végül 2015-ben kiírni tervezett közbeszerzési eljárással kapcsolatos - később jogsértőnek minősített - magatartásokra vonatkozó kiterjesztés volt, mely helyszíni kutatás indításával is járt.

[5] Mindezek alapján az eljárás a tárgyát tekintve kiterjedt a következő egyeztetésekre: az EMMI által kiírt 2014-es közbeszerzési eljárás kapcsán, valamint annak 2014. augusztusi eredménytelen lezártát követően kiírni tervezett (új) lélegeztető- és altatógépek beszerzésére irányuló központi közbeszerzési eljárások kapcsán, illetve az ÁEEK által 2016-ban és 2017-ben kiírandó és lefolytatni tervezett altató- és lélegeztetőgépek beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárások kapcsán

tanúsítandó ajánlatadói magatartásokkal összefüggő, az eljárás alá vont vállalkozások által folytatott egyeztetésekre.

[6] A Dräger egyezségi eljárás során elismerte a jogsértést, egyezségi nyilatkozatát az alperes, mint a jogsértés egyik bizonyítékát, figyelembe vette. Az alperes 2021. június 23-án közölte előzetes álláspontját (Vj/47-418/2016.), majd a 2021. augusztus 4-i kiegészítő előzetes álláspontját (Vj/47-466/2016.), amelyben a Dräger-nek a jogsértést elismerő fenti egyezségi nyilatkozatát az előzetes álláspontban szereplő megállapításainak további bizonyítékaként vette figyelembe; egyebekben az előzetes álláspontban foglaltakat fenntartotta.

[7] Az ezekre vonatkozó I-II. rendű felperesi és az I. rendű érdekelti észrevételek benyújtását követően hozta meg 2022. június 15-én a támadott, Vj/47-615/2016. számú határozatát (a továbbiakban: alperesi határozat).

[8] Az alperes a határozatával megállapította, hogy a Dräger, az I. rendű érdekelt, az I. rendű felperes, valamint a II. rendű felperes 2015-ben az EMMI által altató- és lélegeztetőgépek központi beszerzései érdekében kiírni tervezett közbeszerzési eljárással kapcsolatban a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjába és egyúttal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSz) 101. cikk (1) bekezdésébe, illetve annak a) és c) pontjába ütközően a közbeszerzési kiírás befolyásolására irányuló, a piacot felosztó és árrögzítő célú megállapodást kötöttek, illetve összehangolt magatartást tanúsítottak, ezért a Drägerrel szemben 204.750.000 forint, az I. rendű felperessel szemben 50.000.000 forint, a II. rendű felperessel szemben 100.000.000 forint, az I. rendű érdekelttel szemben 315.000.000 forint bírságot szabott ki, a II. rendű érdekeltet pedig mögöttes felelősként nevesítette. A Drägert kötelezte a bevezetett megfelelési programjának további, legalább öt évig történő működtetésére.

[9] A határozat indokolásában utalt arra, hogy több alkalommal adatszolgáltatásokra, nyilatkozattételre hívta fel egyebek között az eljárás alá vontakat, beszerezte a releváns bizonyítékokat (e-mail-ek, érintett piaci szereplők meghallgatásai, védett tanúk vallomásai, stb.) és bizonyíték-összefoglalókat készített. Feltárásra került egyrészt az előzményeket illetően, hogy 2014. augusztusától a GE és a Dräger lobbitevékenységet folytatott a beszerzés kiírásának számukra kedvező befolyásolása érdekében az Egészségügyi Szakmai Kollégiumon (a továbbiakban: Szakmai Kollégium) keresztül; a GE az I. rendű felperesen keresztül vette fel a kapcsolatot a Drägerrel (alperesi határozat 427. lábjegyzet - „RE: TÁJÉKOZATÁS - BT" -tárgyú levél), a Dräger nem zárkózott el; a GE nem tudta volna egyedül kielégíteni a kiíró igényeit, és az új gépek iránti igény miatt a Dräger is olyan helyzetbe került, mely a versenytársakkal való együttműködés, egyeztetés felé terelte (alperesi határozat 428. lábjegyzet). Másrészt az előzményekhez tartoznak a 2015. március 16-17-i találkozók az Európai Radiológiai, Elektromedikai és Egészséginformatikai Iparági Koordinációs Bizottság (a továbbiakban: COCIR) keretében versenytárs vállalkozások részvételével (március 16.), illetve a GE, a Philips és a Dräger mellett az EMMI részvételével (március 17.), amelyre a GE úgy hívta meg a Drägert, hogy utóbbi nem volt COCIR-tag.

[10] Az alperes megállapítása szerint a jogsértéshez vezető folyamat ténylegesen az új gépek beszerzésére irányuló eljárás előkészítése során kezdődött 2015. júniusában a GE és a Dräger közötti egyeztetéssel; a Maquet gépeket forgalmazó II. rendű felperes pedig 2015. júliusában kapcsolódott be az egyeztetési folyamatba, amelyben közvetítő magánszemélyek is részt vettek (és a megbízásából eljáró orvostechnológus), és az I. rendű felperes részéről eljáró is, akit a GE részéről eljáró személyként minősítettek, a GE-vel azonosítottak. Az alperes rögzítette, hogy a három versenytárs vállalkozás tehát a tervezett tender közöttük való előzetes felosztására folytatta az egyeztetéseket legkésőbb 2015. júliusától, amelyek során összehangolták a specifikációkkal kapcsolatos álláspontokat és megegyeztek a tervezett tenderből való részesedési arányokban is, ami majdnem egyező volt egy korábbi, Dräger-GE-harmadik fél közötti 40%-40%-20% szerinti aránnyal (39%-39%-22% Dräger-GE-Maquet arány volt). Egyebek mellett az alperes releváns bizonyítéknak tekintette (a Dräger kereskedelmi és szervízigazgatója) táblázatát, amely összefoglalta az új eszközök beszerzésének addigi és következő lépéseit, valamint a tender előkészítésben közreműködő által

orvostechnológus segítségével készített táblázatot (a továbbiakban: Táblázat), amely a Dräger, a GE és a II. rendű felperes egymáshoz képest tervezett részesedési arányát tartalmazta.

[11] Az alperes összesen 11 tanút hallgatott meg, mindet védett tanúként (I-XI. számú). A védett tanúk nyilatkozataiból elenyésző számút használt fel bizonyítékként. Az alperes közvetlen egyeztetésre vonatkozó bizonyítékoknak tekintette a következőket: a preferált vállalkozások azonosságát, az azonos részesedési arányokat, a II. rendű felperes által a specifikáció vonatkozásában tett kommentek Dräger-nél való megjelenését, a Dräger termékek Dräger által megadott beszerzési árainak II. rendű felperesnél való megjelenését, valamint a II. rendű felperes birtokában is lévő Táblázatban található beszerzési összegek Dräger belső levelezésében való megjelenését. Az alperes mindezek alapján bizonyítottnak tekintette, hogy a kétoldalú egyeztetéseken elhangzottakat a résztvevők megosztották a részesnek tekintett többi vállalkozással, így álláspontja szerint minden résztvevő tudatában volt a tervezett felosztásnak, és közöttük megállapodás jött létre. A II. rendű felperes észrevételét nem fogadta el, mert úgy minősítette, hogy a Maquetra való versenytársi hivatkozás (miszerint ő a beszerzés egyik résztvevője) alapján igazolt, hogy a II. rendű felperes 2015. júliustól csatlakozott a megállapodáshoz, mivel a Maquet márkájú gépeket kizárólag a II. rendű felperes képviselte. Az alperes nem fogadta el a II. rendű felperes - nála is fellelt - Táblázat céljával kapcsolatos, az észrevételében előadott feltételezését sem, mert az volt az álláspontja, hogy a II. rendű felperes észszerűen előre láthatta, hogy a Táblázatot az abban szereplő versenytársak is megkapják. A GE észrevételeivel ellentétben rögzítette, hogy a megállapítása nem pusztán a Dräger belső levelezésén alapult, hanem további közvetlen és közvetett bizonyítékon (határozat 735. pont). A legkésőbb 2015. szeptember végén megtörtént, a tervezett tenderből való részesedési arányokban való megegyezést több bizonyíték (határozat 749. pont) is alátámasztotta. Az árrögzítést pedig bizonyítja, hogy a Táblázat a Dräger-nél és a II. rendű felperesnél is lefoglalásra került, akik tudták, hogy az az előkészítés alatt lévő tenderre vonatkozik és tudták, vagy észszerűen feltételezhették, hogy az a Táblázatban szereplő versenytársakkal is megosztásra kerül. A bizonyítékokból továbbá megállapítható volt a természetes személyek közvetítő szerepe.

[12] Rögzítette, hogy az ügyintézési határidőt nem lépte túl, nem sérült az észszerű ügyintézéshez való jog. Kifejtette, hogy törvényi kötelezettség hiányában, méltányolva a II. rendű felperes indítványát, amely a védett tanúk nyilatkozataiba való betekintés kapcsán került előterjesztésre, felhívta a tanúkat, hogy nyilatkozzanak adataik zártan kezelését fenntartják-e. Az érintett tanúk többsége fenntartotta adataiknak a zártan kezelésére tett kérelmét, a nem nyilatkozók nem terjesztettek elő az adataik zártan kezelésre vonatkozó kérelmüket visszavonó kérelmet, ezért a védettség továbbra is fennáll a tanúk esetében, a kitakarással védett adatok nem voltak megismerhetővé tehetők.

A keresetlevelek {a felülvizsgálati eljárás szempontjából lényeges jogkérdések [az ügyintézési határidő és az észszerű időn belüli eljárás, a védett tanúk alkalmazása, a tényállás tisztázása és a bizonyítékok értékelése] körében kiemelten ismertetve}

[13] Az alperesi határozattal szemben az I. és II. rendű felperesek terjesztettek elő külön-külön keresetlevelet. A jelen perbe az I-II. rendű érdekelt a felperesi oldalon perbelépett, miután az I. rendű érdekelt által benyújtott keresetlevet és igazolási kérelmet másik perben eljáró bíróság visszautasította. A bíróság a pereket egyesítette, az eljárás többször felfüggesztésre került.

[14] Az I. rendű felperes a keresetlevelében elsődlegesen a jogalap tekintetében az alperesi határozat megváltoztatását, másodlagosan a megsemmisítését, harmadlagosan a bírság mellőzésével a határozat megváltoztatását, negyedlegesen a határozat megsemmisítése mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[15] Az I. rendű felperes az ügyintézési határidő túllépését és az észszerű határidőn belüli eljárás hiányát sérelmezte azzal, hogy mindez a tisztességes eljáráshoz való joga megsértését jelentette, megsértésre került az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (2) bekezdése, 4.§ (1) bekezdése. Azt állította, hogy az 5 és fél évig tartó eljárás tekintetében az alperes nem igazolta a törvényi határidő megtartását, a határozata 834-837. pontjaiban csupán állította az

ügyintézési határidő, az észszerű időben történő ügyintézés követelményeinek betartását, de azt semmilyen módon nem támasztotta alá, ezért nincs abban a helyzetben, hogy az alperesi állítást ellenőrizni tudja. Kérte ezért az alperes kötelezését annak bizonyítására, nem lépte túl a törvényi határidőt. Állította, hogy észszerűtlenül hosszúra nyúlt az eljárás, amelyből joghátránya származott. Jogsérelemként megjelölte, hogy az érintett piacon elterjedt a vizsgálat ténye, hátrányosan érintette a bírsággal-, a közbeszerzésekből való kizárással való fenyegetettség, a többletköltségei merültek fel az eljárási cselekményekkel összefüggésben (keresetlevél 129-130. pontjai). Az alperes nem bizonyította az észszerű határidőben való döntéshozatalt sem, az adatkéréseket visszaélésszerű módon alkalmazta a közhiteles, nyilvánosan hozzáférhető adatbázisokban is ellenőrizhető adatok tekintetében, mert köztudomású tényekre 6 alkalommal kérdezett rá (úm. KKV-nak minősül-e pl. Dräger, GE, Phillips), 12 alkalommal kérdezett rá nettó árbevételi adatokra (keresetlevél 134-135. pontjai). Az alperes a vizsgálat tárgyát is folyamatosan változtatta. Továbbá a védett tanúk az állítólagos jogsértést követően 7 év után kerültek meghallgatásra.

[16] Az alperesi védiratra tett nyilatkozatában felsorolta a jogsérelmeit: 2022-ben került csak sor a felek által indítványozott kérdésekre a védett tanúknak az újabb meghallgatására; a bizonytalan ideig eljárás alatt állás, a szankcióval fenyegetettség; a jóhírnevének sérelme; közbeszerzési eljárásokból való kizárással fenyegetettség; céltartalék képzése az esetleges bírságra; külső ügyvédi irodák megbízási költségei (nyilatkozat 45. pont).

[17] Az alperes bírósági felhívásra csatolta a határidő kimutatást. A felperes 13. sorszámú beadványában vitatta az ügyintézési határidő megtartottságát, mert annak ellenőrzésére állítása szerint a táblázatos kimutatás nem volt alkalmas. Az észszerű határidő kapcsán hivatkozott a kieső idő téves számítására, az adatszolgáltatásra kötelezés visszaélésszerű alkalmazására, a konstruktív tétlenségre a 2020. IV. 24-VII. 13. között (az árbevételi adatokra és/vagy KKV státuszra való rákérdezés kapcsán) [kieső idő 75 nap], továbbá ugyanazon kérdéssorozat egymást követő és nem párhuzamosan, egyidőben való kiküldésére 2019. II. 7-VII. 22. között [kieső idő 165 nap], továbbá a 2021. I. 20-án és 2021. V. 12-én közölt, ugyanazon tárgyú végzések kapcsán kieső 34 napra. További nyilatkozataiban, így többek között a 20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben tett nyilatkozatában a csatolt alperesi dokumentumok alapján az ügyintézési határidő túllépését állította, és azt, hogy az alperes tévesen a végzések expediálásának dátumát vette alapul, de az iratokból a postára adás dátumai sem állapíthatóak meg. Kifogásolta, hogy az eljárás alá vontak számára szinte azonos tartalmú kérdéssorok kiküldése nem párhuzamosan történt 2019. február 7. és július 22. között, ami 165 nap ügyintézési határidőből kieső időt okozott. Hivatkozott a Kúria 4/2023. számú jogegységi határozatára (a továbbiakban: 4/2023. JEH), az alperes 3344/2023. (VII. 25.) AB határozatra való hivatkozását pedig alaptalannak tartotta, és állította, hogy az alperes nyolc hónapon keresztül ugyanolyan tartalmú (és egyébként meg sem engedhető) kérdéseket tett fel adatbekérőkben, amellyel mesterségesen megállította a határidőt.

[18] Keresetlevelében részletesen kifejtette (keresetlevél 40-116. pontjai), hogy a jogsértésben való részvétele nem bizonyított a Dräger levelezése és a védett tanúk útján. Állította, hogy a Dräger egyezségi nyilatkozata érdemi bizonyítékként nem vehető figyelembe a konkrét ügy körülményeire tekintettel, mert a jogsértés bizonyítéka egyetlen, kizárólag egyetlen forrásból származó, megkérdőjelezhető hitelességű, tartalmú, a Drägertől származó belső levelezésből származik. Állította, hogy az alperes megalapozatlanul vont le következtetést a kapcsolatfelvételre, az egyeztetésekben való részvételre, a másnál talált Táblázat bizonyító erejére. Az alperes a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte sértve a Ket. 1. § (1) bekezdését, 2. § (3) bekezdését, 50. § (1), (4), (6) bekezdését, a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontját.

[19] A védiratra tett nyilatkozatában sérelmezte a M.U.T. ítéletre {Fővárosi Törvényszék 105.K.701.207/2022/9.} hivatkozással, hogy annak tükrében, hogy a Dräger alkalmazott által írt levél nem lett volna bizonyítékként figyelembe vehető, ahogy az a körülmény sem, hogy és 2014 őszén a szakmai PIC fórumon véletlenül találkozott. Kiemelte, hogy a Dräger belső levelezésében az I. rendű felperest nem említették, csak , de a vele kapcsolatos érdekellentétet, azt, hogy riválisként tekintett rá, az alperes nem értékelte (ezt igazolja a 154. számú meghallgatási jegyzőkönyv, és

híváslistája). Igazolt ugyan a 2015 augusztus 3-i, részvételével zajlott találkozó, de téves az a következtetés, hogy az I. rendű felperes kartellben való részvétel szándékával osztott volna meg információkat . Az sem került bizonyításra, hogy a Táblázatot az I. rendű felperes kitöltve visszakapta volna; az az elektronikus levelezésében nem volt fellelhető. Az alperes a VIII. számú védett tanú nyilatkozatát okszerűtlenül értékelte, nem igazolta a adott nem formális megbízást, és azt sem, hogy e személy a GE képviseletében járt volna el, hiszen az ő említése kizárólag a 2014-es tender vonatkozásában szerepel a levelezésében. Utalt a III. számú védett tanú és a GE nyilatkozataira azzal, hogy szakértői felkérése sem alátámasztott. Sérelmezte, hogy az alperes a jogsértést cáfoló tényeket is figyelmen kívül hagyta, nem értékelte a pro-kompetitív magatartását, a 2016-2017-es években tanúsított hasonló magatartását, és az ezen évek szerinti tenderek alakulását, valamint azt, hogy a Szakmai Kollégium tagjaival nem is találkozott. A megállapodásnak ellentmond, hogy a GE egyedül is el tudta volna nyerni a teljes tendert, továbbá a sokszereplős piacon a többi szereplő megtámadhatta volna a három vállalkozásra kiírt tendert. A COCIR találkozót nem lehetett volna betudni a jogsértésbe, és azon I. rendű felperes nem is vett részt. A védiratra tett nyilatkozatában előadta, hogy az alperes a találkozón résztvevőket nem hallgatta meg tanúként és a COCIR válaszát nem kényszerítette ki. Összességében az volt az álláspontja, hogy a közvetett bizonyítékok nem alkotnak zárt logikai láncot, a Táblázatról nem feltételezhető, hogy az az ő vagy a GE birtokába eljutott volna és a „GE kompromisszum készséget mutatott" tartalmú email sem lehet bizonyítéka a jogsértésnek. A perben tanúbizonyítást indítványozott.

[20] A védett tanúk kapcsán arra hivatkozott, hogy a védett tanúzás jogintézményét az alperes visszaélésszerűen alkalmazta, amikor kizárólag csak védett tanúkat hallgatott meg, megsértve ezzel a tisztességes eljáráshoz való jogát, korlátozva a védekezéshez való jogát, a Ket. 1. § (2)-(3) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 5. § (1) bekezdését, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését. Nem ismerhette meg a védett tanúk vallomását teljeskörűen, annak ellenére, hogy a védett tanúk személye számára beazonosítható. Vitatta, hogy a tanúk védettsége megfelelő indok alapján lett elrendelve, továbbá érvelése szerint súlyos hátrány (további munkalehetőség megszűnése) megléte a tanúk többségénél nem állhat fenn. Álláspontja szerint a védett tanú jogintézménye nem abszolút és korlátozhatatlan jog, nem biztosíthat örökké való titokban tartási kötelezettséget. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 293. § (3) bekezdésére hivatkozott a védett tanúk státuszának megszüntetése kapcsán és a bíróságtól kérte a zárt adatkezelés megszüntetését, a III. és VIII. számú védett tanúk idézését kérdésfeltevés lehetőségével.

[21] A II. rendű felperes a keresetlevelében elsődlegesen az alperesi határozat megsemmisítését, másodlagosan a rá kiszabott versenyfelügyeleti bírság megsemmisítését kérte.

[22] A II. rendű felperes állította, hogy az alperes a tisztességes eljáráshoz és az észszerű határidőn belüli eljáráshoz való jogot megsértette az Alaptörvény XXIV. cikkébe és a Ket. 1. § (1)-(2) bekezdésébe ütközően, azzal, hogy az eljárás elhúzódása az alperesnek felróható. A keresetlevél 55. pontjában az adatkérések időpontjai és időbelisége alapján sérelmezte a mintegy 8 hónapnyi, érdemi eljárási cselekmény nélküli időtartamot, kiemelve, hogy 2017. II. 9-VI. 30. között beadványt nyújtott be a GE, a Dräger, a Getinge és az ÁEEK, de a beadványokat az alperes csak 2018. februárjától kezdte feldolgozni 2018. október 2-ig, így optimalizálni tudta az eljárási határidő felhasználását, és közel 8 hónapon keresztül állt az ügyintézési határidő.

[23] Kifogásolta a védett tanúk meghallgatásának, újabb meghallgatásának időzítését (3-3,5 évvel az eljárás megindulása után, illetve ismételten az események után 6,5 évvel), mely befolyásolhatta a bizonyítékok rendelkezésre állását, és azt, hogy a vallomások hiányosak. Sérelmezte, hogy az alperes indokolatlan kitakarásokat alkalmazott, mely kapcsán iratbetekintési kérelme elutasítása miatt per indított, az indokolatlan kitakarások tekintetében pert nyert.

[24] A védiratra tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy az alperes 2018. február-október között érdemi eljárási cselekményt nem végzett, holott a helyszíni kutatás adatainak elemzésével már 2018. március 22-én végzett a bizonyíték-összefoglaló tanúsága szerint. Jogsérelemként a védekezéshez való jogának megsértését jelölte meg az alperes terhére róható időmúlás miatt.

[25] A II. rendű felperes is azt állította, hogy az alperes nem tisztázta a tényállást és a bizonyítási kötelezettségének sem tett eleget, a jogsértésben való részvételét a logikai következtetésére alapozta és a Táblázatra, de nem tárta fel annak keletkezését és az ő állítólagos hozzájárulását. Lényegi kérdés, hogy az érintett magánszemélyek a Maquet-re történő utaláskor a II. rendű felperesre gondoltak-e, hiszen annak nem kizárólagos disztribútora volt. Másik lényegi kérdés, hogy kitől kapta a Maquet-ra vonatkozó adatokat, a Mediszer-től kapta-e. Előadta, hogy az utóbbi esetben az adatok nem lehetnek pontosak, így a saját tevékenysége csak abban ölthetett testet, hogy a kereskedelmi igazgatója, ellenőrzi az adatok helyességét, ezért ez legfeljebb egy előzetes költségbecslés. Rögzítette, hogy az alperes álláspontját cáfolja a III. számú védett tanú nyilatkozata is. Az elhatárolódására is utalt, miszerint felé kétféle tartalmú közlést tett, amelynek jelentése egyértelmű: a II. rendű felperes nem vesz részt a Táblázat szerinti piacfelosztásban (alperesi határozat 531. és 532. pontjai). Az alperes nem tisztázta, hogy a bizonyítékként felhasznált e-mail-ekben folytatott eszmecsere kik között zajlott. E körben figyelmen kívül hagyta és a Mediszer Kft. egyes munkavállalóinak tanúvallomását, miszerint a Maquet-ra vonatkozó adatokat a Mediszer Kft. szolgáltatta.

A védiratok

[26] Az alperes az I-II. rendű felperesek kereseteire vonatkozó védirataiban kérte a keresetek elutasítását. Állította, hogy az ügyintézési határidőt megtartotta, figyelemmel a Tpvt. 44. § (1) bekezdés és a Ket. szerinti kieső időkre; e körben dokumentumokat csatolt. Továbbá az észszerű időben való eljárás és a tisztességes eljáráshoz való jog sem sérült, alaptalan a visszaélésszerű nyilatkoztatásra vonatkozó kifogás az ügy összetettsége, a lefoglalt adathalmaz áttekintésének időigénye és a bizonyítás terjedelme miatt; továbbá egyszerre több versenyfelügyeleti eljárás is folyamatban van. Hivatkozott a 4/2023. JEH rendelkezéseire és arra, hogy az adatbekérőket törvényesen adta ki, a közzétett adatokat alapul venni csak a vállalkozások jogszerű működése esetén lehetne, a KKV státusz megállapítása pedig a nyilatkoztatásuk nélkül jelentős munkateher lenne.

[27] Vitatta a tanúmeghallgatások jogszerűségét - lényegében a védett tanúzás intézményét - kétségbe vonó hivatkozásokat, a tanúbizonyítás elégtelenségét, és a gondatlan kérdésfeltevését állító felperesi érvelést, hangsúlyozva, hogy a tanúkat nem kizárólag a 2015. évi cselekményekre vonatkozóan hallgatta meg. A Tpvt. szerinti zárt adatkezelésre vonatkozó kérelem esetében az alperes mérlegelési joga nem szűkíthető. A perbeli tanúbizonyítási indítvány elutasítását kérte, figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes korábban és meghallgatását nem indítványozta.

[28] A tényállás tisztázása és a bizonyítékértékelés körében is részletesen vitatta az I-II. rendű felperesek kereseteiben foglaltakat. Kiemelte, hogy a Dräger egyezségi nyilatkozata az I. rendű felperessel szemben is figyelembe vehető, és ugyan a határozat túlnyomórészt a Dräger belső levelezéséből indult ki, de annak tartalmát okirati- és tanúbizonyítással ellenőrizte (úm. 137. számú bizonyíték összefoglaló, meghallgatási jegyzőkönyvek és a II. rendű felperesnél lefoglalt Táblázat). Az I. rendű felperessel szemben a jogsértés megállapítás alapját képező dokumentumokat a határozat 735. pontjában részletezte, arra számos korabeli dokumentum alapján került sor és a II. rendű felperes jogsértésének megállapítása kapcsán a határozat 705-733. pontjai az irányadó, a bizonyítékok közt (a Dräger belső levelezése, helyszíni kutatás, a Táblázat értékelése, ügyfélnyilatkozatok, tanúvallomások, a Dräger egyezségi nyilatkozata) szintén számos korabeli bizonyíték van. A II. rendű felperes elhatárolódása nem történt meg, e vonatkozásban a határozat 727. és 729. pontjait hívta fel.

Az érdekeltek nyilatkozatai és az alperes észrevétele

[29] A felperesi érdekeltek kérték a kereseteknek való helytadó ítélet meghozatalát és azt, hogy az elsőfokú bíróság a vonatkozásukban is állapítsa meg a határozat jogsértő voltát, mert nem vettek részt jogsértő magatartásban. A tényállás tisztázási kötelezettség és a bizonyítási kötelezettség megsértésére, a bizonyítás hibáira hivatkoztak, valamint az összes védett tanú azonosíthatóságára, ami miatt az alperesnek a státuszukat újra kellett volna értékelnie, mert az információ zártan

kezelésének visszaélésszerű alkalmazása meghaladja a Tpvt. 54/A. §-a szerinti kereteket. A visszaélésszerű nyilatkoztatás, a köztudomású és nyilvánosan elérhető tényekre vonatkozó adatszolgáltatásra kötelezések miatt 4 hónap érdemi eljárási cselekmény nélküli időtartamot azonosítottak (2017. július 3. és november 10. között) azzal, hogy az alperes 8 hónapig mesterségesen függesztette fel az ügyintézési határidőt. Az alperes 2020. február 4. és július 3. között ugyanolyan tartalmú nyilatkozattételekre hívta fel az eljárás alá vontakat úgy, az előző nyilatkozat beérkezése napján kézbesítette a soron következő vállalkozásnak a nyilatkozattételre felhívást (ezzel 160 nap kiesést okozva).

[30] Az alperes észrevételében előadta, hogy az érdekeltek keresetindítási joga elenyészett, mégis kereseti kérelem tartalmú nyilatkozatokat tettek, holott velük szemben az alperesi határozat végleges; a felperesek kereshetőségi joga pedig nem terjed ki az érdekeltekre vonatkozó határozati rendelkezésekre.

A jogerős ítélet

[31] Az elsőfokú bíróság az alperesi határozatnak az I-II. rendű felperesekre és a I-II. rendű érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseit megsemmisítette, és e körben az alperest új eljárásra kötelezte.

[32] A jogerős ítélet az érdekeltekre vonatkozó rendelkezés indokolása körében {[81] bekezdés} rögzítette, hogy az érdekeltek keresetindítási joga elenyészett, ugyanakkor a rájuk vonatkozó határozati megállapításokat is meg kellett semmisítenie, mert az érdekeltek tevékenysége önállóan nem értelmezhető az I. rendű felperessel összefüggésben (az I. rendű felperes és az I. rendű felperesi érdekelt között nem kizárólagos disztribútori kapcsolat van), a határozat hiányosságai a felperesi érdekeltekre szükségszerűen kihatnak.

[33] Az ügyinézési határidő túllépésével kapcsolatban {[36] bekezdés} kiemelte, hogy nem volt mód a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 79. § (1) bekezdésének alkalmazására, és az alperes felhívásra becsatolta az eljárási határidő folyására kihatással bíró közigazgatási iratokat. Mivel a II. rendű felperes nem az ügyintézési határidő formális megsértésére hivatkozott (2024. november 15-i perbeli nyilatkozat), a túllépés kapcsán csak az I. rendű felperes keresetét kellett vizsgálni, aki pedig nem tudta bizonyítani az ügyintézési határidő formális túllépését – és ezzel összefüggésben – a rá vonatkozó jogsérelmet; az alperesi határidőkimutatásra tett I. rendű felperesi kifogásokra (2024. november 15., 13. sorszámú perirat), az alperes megfelelő magyarázatot adott (20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv és 24. sorszámú perirat). Az ügyintézési határidőbe be nem számító eljárási cselekmények kapcsán vizsgálta többek között az expediálás és a postára adás kérdését, amelyek tekintetében a bírói joggyakorlatra utalt (Fővárosi Törvényszék 105.K.701.007/2020/70. számú ítélete és az arra vonatkozó Kfv.VII.38.167/2021/15. számú kúriai részítélet). Indokai szerint tehát a határidő formális túllépése és ezzel összefüggésben okozott jogsérelem nem volt azonosítható.

[34] Az ésszerű időn belüli eljárás kapcsán az elsőfokú bíróság részben megalapozottnak találta a felperesek kereseti érveit.

[35] A vizsgálat tárgyának változásaival összefüggő I. rendű felperesi érvekre vonatkozóan rögzítette, hogy az alperes a vizsgálatot három alkalommal terjesztette ki, végzésében az indokokat megnevezte, ezzel szemben a keresetben a csupán alapelvi sérelem nem került anyagi vagy eljárásjogi jogsértéssel összekötésre, ezáltal nem került bizonyításra jogszabálysértés és az okozott jogsérelem sem {[41] bekezdés}.

[36] Az adatkérő végzések (KKV státusz, árbevétel) kapcsán ugyanakkor megállapította, hogy a felperesek (és az érdekeltek) alappal hivatkoztak az alperes eljárást elhúzó magatartására, bizonyították (II. rendű felperes a keresetlevele 55. pontjában, az I. rendű felperes a keresetlevele 134-136. pontjaiban) a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelentő jogszabálysértést {[42]-[44] bekezdés}. Okszerűen ugyanis nem indokolható - a párhuzamos eljárási kötelezettség hiányával sem - az az alperesi gyakorlat, hogy a korábbi adatkérésre vonatkozó felhívás teljesítéséig tétlen

marad a következő adatkérés kiadásával, ha a későbbi eljárási cselekmény nem előfeltétele és függvénye a korábban teljesített cselekménynek. Az alperes szükségtelenül nem várakozhat az adott eljárási cselekménnyel, az az észszerű határidőn belüli határozathozatali kötelezettséggel ellentétes. Azon alperesi érvelés sem igazolhatja ezt a gyakorlatot, hogy a nyilvános forrásból elérhető adatok beszerzése jelentős többletmunkával járt volna és nem lett volna biztos a pontos adatokhoz való hozzájutás.

[37] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [45] bekezdésében ugyanakkor rögzítette: az, hogy az alperes külön felhívó végzés kiadásával kívánt meggyőződni az általa relevánsnak tekintett adatokról, önmagában nem jogsértő. Hozzátette, hogy az adatszolgáltatásokra való felhívással összefüggő jogsértést önmagában nem értékelte az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértésként, mivel egyrészt az eljárás össz-időtartamához képest mintegy 8 hónap időtartamot érintő időszak nem tekinthető kirívóan hosszúnak, másrészt, ha az alperes a felhívásokat nem egymást követően, hanem időben egymáshoz közel bocsátja ki, úgy az szintén megszakította volna – ha rövidebb időtartamra is – az ügyintézési határidőt. Kiemelte, hogy az adatok nyilvános forrásból való elérhetősége kapcsán – ami bár önmagában utalhat arra, hogy az alperes a felhívásokat szükségtelenül bocsátotta ki – elfogadta az alperes érvelését, miszerint a nyilvános elérhetőség csak akkor lett volna releváns, ha az adott vállalkozás az adatszolgáltatási kötelezettségét teljeskörűen és valóságnak megfelelően teljesíti.

[38] A jogerős ítélet [82] bekezdésében összegezve megállapította, hogy az alperes megsértette az észszerű határidőben való eljárási kötelezettségét, amely - a többi megállapított eljárásjogi szabálysértéssel együtt - az ügy érdemére kiható erejű volt.

[39] A védett tanúk alkalmazása kérdésében a jogerős ítélet megállapította, hogy mind a 11 tanú kérte az adatai zártan kezelését. A bíróság megállapította, hogy a tanúk indokoltan kérték személyes adataik zártan kezelését {[54]-[55] bekezdés}. Megállapította azt is, hogy a hatósági eljárásban arra alapozva, hogy a fél a tanú személyi adatait ismeri, a védettség nem szüntethető meg, az csak a védett személy kifejezett nyilatkozata alapján történhet meg {[50] bekezdés}. Rögzítette, hogy felperesek a védekezéshez való joguk sérelmét arra a körülményre tekintettel látták fennállónak, hogy a védett tanúkat beazonosíthatónak ítélték, mely nem indokolta a védett státusz fenntartását. A bíróság az ítélete [64] bekezdésében arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a védett tanúk kizárólagos alkalmazásával aránytalanul korlátozta a felperesek és érdekeltek tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való jogát, sértette a fegyveregyenlőség elvét, a számukra okozott joghátrány mellett. Eljárási szabálysértést valósított meg az alperes azzal, hogy a védett tanúkhoz az ismételt meghallgatásukkor csak általános felhívást intézett arról, továbbra is fenntartják-e védelem iránti kérelmüket. Olyan tartalmú felhívást nem tett, miszerint az eljárás alá vontak az adott tanú személyével összefüggő konkrétumot is megjelöltek és a tanú nyilatkozatát ennek figyelembevételével is várja. Hangsúlyozta, hogy az eljárás alá vontak cselekvési okaira adott alternatív magyarázatok előterjesztését nehezíti a védett tanú jogintézményének általános alkalmazása a közvetlen és/vagy közvetett bizonyítékok alapján megállapított jogsértéssel összefüggésben; a védett tanúkhoz közvetlen kérdést nem intézhetnek, a vallomás kivonatos formájára reflektálhatnak és csak kérdés feltevését indítványozhatják, így hiányzik a közvetlen reflexió lehetősége, de - a tanúk azonosítatlansága miatt - a vallomások kontextusba helyezhetősége, ellenőrizhetősége is. Mindez a fegyveregyenlőség elvének érvényesülését is befolyásolja. Hivatkozott a Ket. 39/A. §-ára, az annak értelmezésére szolgáló Nagykommentárra, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 172. § (5) bekezdésére, a Pp. 293. § (3) bekezdésére, valamint a EBH2018. K.19. számon közzétett Kfv.II.37.364/2017/26. számú elvi kúriai döntésre és az Alkotmánybíróság 7/2019. (III. 20.) AB határozatára, 30/2014. (IX. 30.) AB határozatára. Elutasította a Pp. 293. § (3) bekezdésére utalással az I. rendű felperesnek a III. és VIII. számú védett tanúk adatainak zártan kezelése megszüntetésére és tanú meghallgatására vonatkozó indítványát.

[40] Az alperes a felhívását olyan tartalommal kell, hogy megküldje a tanúknak, hogy abban az eljárás alá vontak indokait (mely tények alapján, milyen információjuk van az adott személy kilétéről) is

megjeleníti, mert csak így hozza a tanút abba a helyzetbe, hogy mérlegelni tudja, a személye az eljárás alá vontakkal szemben valóban rejtve van-e és ennek alapján a Ket. 39/A. §-ban foglaltak ténylegesen fennállnak-e. Mindezt azonban nem önmagában, hanem a tényállás feltárási, bizonyíték értékelési kérdéskörben megállapított jogsértésekkel kell együtt értékelni.

[41] A tényállás tisztázása és a bizonyítékértékelés kapcsán a jogerős ítélet összegezve arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek érvei túlnyomórészt megalapozottak voltak, a tényállás feltáratlan, és az alperes a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte. Az elsőfokú bíróság elsőként leszögezte, hogy kartelljogsértés kizárólag közvetett bizonyítékokra is alapítható, ha azok zárt logikai láncot alkotva egyértelműen igazolják az adott gazdasági szereplő jogsértését; a Dräger jogsértést elismerő nyilatkozata csak a többi bizonyíték mellett, azokkal összhangban vehető figyelembe a vállalkozás jogsértő magatartásának alátámasztásaként. Az egy forrásból származó bizonyítékok esetén tehát megköveteli a bizonyítottság mércéje - a M.U.T. ítéletben {Fővárosi Törvényszék 105.K.701.207/2022/9.} rögzítettek szerint is - azt, hogy a versenytárs egyezségi nyilatkozatát alátámasztó olyan egyértelmű bizonyíték álljon rendelkezésre, amely kétséget kizáróvá teszi a vállalkozás kartelljogsértésben betöltött szerepét.

[42] Az I. rendű felperes esetében a fentiek alapján megállapította, hogy ugyan a Dräger egyezségi nyilatkozata tartalmaz szerepére vonatkozó állítást, és a Dräger 2025. augusztus 3-i „BT" tárgyú levelében is található a személyére hivatkozás, de egyrészt ezek egy forrásból származó bizonyítékok, másrészt a GE levelezésében szereplése (2014. augusztus 27-ig) a 2014-es tender eredménytelenné nyilvánítást követően nem igazol bármiféle tevékenységet a 2015-ös tender vonatkozásában. Figyelemmel ezekre, valamint az I. rendű felperes és az érdekeltek cáfolataira, megállapította, hogy az alperes szerepét egyértelműen nem tisztázta, e körben a tényállás feltárási kötelezettségének nem tett eleget.

[43] Ehhez kapcsolódóan kiemelte az ellentmondásosnak talált tényeket, körülményeket: 1. a határozat 163-167. pontjaiban rögzítettek – tekintve, hogy abban explicite meg sem jelenik – a határozat 735. iii. pont szerinti megállapítást egyértelműen nem támasztják alá, 2. a 2014. augusztus 14-ei „RE: Levelezés" tárgyú e-mailben megfogalmazottak a Dräger munkatársainak esetleges szerepvállalásával kapcsolatos, Dräger oldalán felmerülhető aggályokra utalnak; 3. kétségessé teszik az alperes vonatkozó megállapításának alaposságát a Vj/47-154/2016. számú jegyzőkönyv 13. kérdésére adott válaszok, melyek esetleges szerepét véleményeként írják le; 4. a COCIR találkozón a Dräger 2015. március 17-ei belső levelezése szerint sem vett részt, másrészt a szerepe egy felvett nyilatkozat szerint is aggályokat vetett fel (ld. Vj/47-580/2016. sz. jegyzőkönyv 7. kérdésre adott válasz).

[44] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes esetében ezért arra a következtetésre jutott, hogy az ellentmondások feloldása nélkül nem igazolt a jogsértésben való I. rendű felperesi (és érdekelti) részvétel. a 2014. szeptemberi PIC konferencián való véletlen találkozása szintén a Dräger munkatársai által megfogalmazott véleménnyel összhangban értelmezendő. Mivel tehát a Dräger belső levelezésében által írtak utalnak GE-vel/Aladdinnal kapcsolatos szerepére, ezért az alperesnek a jogsértés ellenében ható fenti tényeket is tisztáznia kellett volna, cáfolva a felperesi alternatív magyarázatot.

[45] A jogerős ítélet azt is rögzítette, hogy a határozat 743.viii. pontja alapján adta meg az I. rendű felperes árait a VIII. számú védett tanú nyilatkozata szerint, ugyanakkor ezt – a határozat megállapításával ellentétben – a VIII. számú védett tanú nyilatkozata nem igazolja, az abból nem olvasható ki (225. sz. zárt irat 5. és 8. kérdésre és 580. sz. jegyzőkönyv 7. kérdésre adott válasz).

[46] A II. rendű felperes vonatkozásában a jogerős ítélet kiemelte, hogy az alperes egyrészt hangsúlyosan kezelte az egyeztetésbe való 2015. júliusi bekapcsolódásnál azt, hogy a Maquet-ra, mint a beszerzés egyik biztos résztvevőjére hivatkoztak, másrészt az alperes relevánsnak minősítette a helyszíni kutatás során nála (is) fellelt és lefoglalt Táblázatot. Emiatt az elsőfokú bíróság

lényegesnek tekintette a Táblázat keletkezését és adatainak forrását, valamint azt is, hogy alperesi érvelés szerint a Táblázatot a II. rendű felperes „visszakapta”.

[47] Indokolása szerint - mivel a Táblázat a versenytársak árait is tartalmazta és két eljárás alá vontnál, így a II. rendű felperesnél is fellelték - releváns bizonyíték lehet és alapvető fontosságú annak meghatározására, hogy az adott cégnek milyen szerepe volt annak elkészültében, ténylegesen mi módon került vissza hozzá. Ugyanakkor, ha az adott cégre vonatkozó adatok nem magától a cégtől származnak - ahogy a jelen esetben a bíróság megállapítása szerint nem a II. rendű felperestől származnak - akkor az az alperesi logikai láncot gyengíti.

[48] Az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a Táblázathoz a II rendű felperesre vonatkozó adatokat nem a II. rendű felperestől, hanem a Mediszer Kft.-től kapta. Indokolása szerint ezt támasztották alá az egybehangzó tanúvallomások, így a VIII. számú védett tanú (aki a II. rendű felperes szerint feltételezhetően maga), a IX-X. számú védett tanúk (akikben a II. rendű felperes a Mediszer Kft. munkatársait valószínűsítette), valamint a VII. számú védett tanú (Vj/47-224/2016. számú jegyzőkönyv) 11. számú kérdésre adott válasza is. Tény, hogy a Táblázaton a II. rendű felperes munkavállalói számításokat végeztek az általuk forgalmazott termékek kapcsán, amely a II. rendű felperesi érvelést gyengíti, de az előző körülmények kétséget kizáró tisztázása nélkül a tényállás e körben feltáratlan. Továbbá az a körülmény, hogy a 2015. júliusi megbeszélésen résztvevők között a II. rendű felperes szerepe szóba kerülhetett, még nem jelenti azt, hogy vele a jogsértő megállapodással összefüggő egyeztetés történt.

[49] Az elsőfokú bíróság az elhatárolódás kérdésben ugyanakkor a II. rendű felperesi kereseti érvelést alaptalannak tartotta, rögzítve, hogy munkavállalójának a vizsgált tenderrel kapcsolatos nyilatkozata (alperesi határozat 727. és 729. pontja) nem értékelhető elhatárolódásként.

[50] Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes megsértette az észszerű határidőben való eljárási kötelezettségét, a védekezéshez való jogot a védett tanúk kizárólagos alkalmazásával aránytalanul korlátozta, a tényállást a szükséges körben nem tisztázta, a bizonyítékokat részben okszerűtlenül értékelte, az eljárásjogi jogsértések az ügy érdemére kihatottak.

[51] Az új eljárásra vonatkozó iránymutatásában előírta, hogy az alperes a felhívását olyan tartalommal kell, hogy megküldje a tanúknak, hogy abban az eljárás alá vontak indokait (mely tények alapján, milyen információjuk van az adott személy kilétéről) is megjeleníti, mert csak így hozza a tanút abba a helyzetbe, hogy mérlegelni tudja, a személye az eljárás alá vontakkal szemben valóban rejtve van-e és ennek alapján a Ket. 39/A. §-ban foglaltak ténylegesen fennállnak-e.

A felülvizsgálati kérelem

[52] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítéletnek a támadott részében történő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[53] Az érdekeltek tekintetében sérelmezte, hogy az ítélet a Kp. 2. § (4) bekezdésébe és a Kp. 85. § (1) bekezdésébe ütközően semmisítette meg az alperesi határozatnak az érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseit, e körben két kúriai eseti döntésre (BH2022. 308., Kfv.V.35.716/2013/9.) hivatkozott. Az érdekeltek jogainak korlátját jelenti a Kp. 20. § (3) bekezdése, a keresetek alakítására nem rendelkeznek jogosultsággal. A bíróság csak a keresetekről dönthet, a felpereseknek nincs kereshetőségi joguk az érdekeltre vonatkozó döntés felülvizsgálatára. Mivel az érdekeltekre nem volt kereset előterjesztve, a bíróság kereseti kérelmen túlterjeszkedve döntött az érdekeltekre hozott döntés megsemmisítéséről.

[54] Az észszerű időn belüli eljárás vonatkozásában arra utalt, hogy az elsőfokú bíróság a Ket. 1. § (2) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, az Alaptörvény XXIV. cikkét, a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán a Pp. 346. § (5) bekezdését megsértette, amikor megállapította az észszerű időn belüli döntéshozatali jog sérelmére tekintettel a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét. A jogerős ítélet jogértelmezése álláspontja szerint ellentétes az Alkotmánybíróság 3344/2023. (VII. 5.) AB határozata [53] bekezdésében, Kúria Kf.IV.38.020/2019/9. számon közzétett (Unilever) ítéletének

[33] bekezdésében, a 4/2023. JEH rendelkező részének 2. pontjában, és a Kúria Kfv.VI.37.026/2022/8. számú ítéletének [115]-[119] bekezdéseiben foglaltakkal. A bírói joggyakorlat és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az eljárás kifogásolt időtartama által okozott jogsérelem a feltétele, vagy az időmúlással okozott hátrány kimutatásának a szükségessége a feltétele annak, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme megállapítható legyen. Mivel az elsőfokú bíróság az ügyintézési határidő túllépésével összefüggésben a felpereseket és érdekelteket ért konkrét jogsérelmet nem állapított meg, törvénysértően mondta ki az ésszerű időn belüli döntéshozatalhoz való jog, és ezáltal a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét (úgy, hogy valójában az ítélet [45] bekezdésében kizárta, hogy konkrét jogsérelem érhette őket). Továbbá az ítélet ellentétes azzal a követelménnyel is, hogy az ésszerű időn belüli eljárás kérdése nem egy-egy eljárási cselekmény szakszerűsége, okszerű időszerűsége, hanem az eljárás egészének és az ügy egyedi jellemzőinek vizsgálata alapján értékelhető. E körben az indokolási kötelezettség is sérült a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdésébe ütközően, mert a jogerős ítélet homályosan, sommásan tartalmazza az alperes jogsértő magatartását. Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes keresetlevelének 55. pontjában említett adatkérésekre hivatkozott, és a jogerős ítélet [45] bekezdése akár arra utalhat, hogy nyilvános forrásokból is elérhető adatok esetén az eljárás alá vontaktól való adatkérés szükségtelen (KKV-státusz), holott a keresetlevél említett része nem a nyilvános forrásból elérhető adatokra vonatkozott. Az elsőfokú bíróságnak továbbá ki kellett volna térnie arra, hogy mely felhívásokat tartotta jogsértőnek, hogy miért jogszabálysértő a párhuzamos elintézés hiánya, és értékelnie kellett volna a jogvita tétjét, az ügy összetettségét, a felperesek és a hatóság magatartását. Ellentétes és egymásnak ellentmondó továbbá a jogerős ítélet [45] és [82] bekezdése, mert az utóbbi az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést azonosított az észszerű időben való eljárás követelményének a megsértése okán, míg előbbi ezt nem mondta ki.

[55] A védett tanúkkal kapcsolatos ítéleti megállapítást az alperes több okból is jogsértőnek tartotta, ezen okok: az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmeken, nem jelölte meg a megsértett jogszabályi előírást, az indokolása ellentmondásos, a megállapítása ellentétes a Kúria egyes közzétett határozataival és a 7/2019. (III. 22.) AB határozattal, valamint a védett tanúk tájékoztatására vonatkozó bírósági iránymutatás észszerűtlen, homályos és végrehajthatatlan. A bíróság megsértette a Pp. 346. § (5) bekezdését. Utóbbi a versenyjog hatékony érvényesülésével is ellentétes, és a tanúkat is ismételt nyilatkozattételre késztetné, a szükséges mértéket meghaladó módon zavarná és a tanúk védelemhez való jogának kiüresítéséhez vezetne. Kifogásolta, hogy a védett tanúk kérelmének felülvizsgálatáról sem az ügyben irányadó Ket. 39/A. §-a, sem a jelenleg hatályos, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 28. §-a nem rendelkezik. Ellentétes továbbá a jogerős ítélet [47] bekezdése és [65] bekezdése a [82] bekezdéssel, mert az utóbbi az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést azonosított, míg előbbiek ezt nem mondták ki, a [47] bekezdésben az is elismerésre került, hogy nincs kizárva annak a lehetősége, hogy az alperes a tanúbizonyítást kizárólag védett tanúk igénybevételével folytassa le. Idézte a Kúria Kfv.II.37.672/2015/28. számú ügyben hozott határozatát, amely utalt a T-110/07. számú ügyben hozott elsőfokú uniós bírósági ítélet 188-189. pontjaira. Hivatkozott a 7/2019. (III. 20.) AB határozatra, melyben megállapításra került, hogy az eljárás alá vontak védekezéshez való joga korlátozható: szükséges és arányos korlátozásnak minősül a védett tanúk személyes adataik védelméhez való jogának biztosítása, és ebből következően a közvetlen kérdezésük kizártsága. Felhívta a Kúria Kfv.III.37.582/2016/16. és Kfv.II.37.702/2022/11. számon közzétett határozatait.

[56] Sérelmezte továbbá, hogy a jogerős ítélet nem értékelte a felperesek és érdekeltek nyilatkozatait, az alperes e nyilatkozatokra reagáló észrevételeit (a felperesi oldal konkrétumokat nélkülöző előadást tett: pl. nincs megjelölve milyen kérdés nem került feltevésre, mi vált értelmezhetetlenné az anonimizálás által). Okszerűtlen az az ítéleti érvelés, hogy a védett tanúk alkalmazása a fegyveregyenlőség elvének érvényesülését befolyásolta, mert nem indokolta meg, hogy az eljárás alá vontak alternatív magyarázata mennyiben függ a zárt adatkezeléstől. Továbbá okszerűtlen és iratellenes a védett tanúk vallomásainak kiemelt jelentőségűként kezelése az ítéletben, mert a határozata számos bizonyíték egyenként és összességében való értékelésén alapult (helyszíni

kutatás során fellelt korabeli dokumentumok, köztük e-mailek, a Táblázat, továbbá az ügyfélnyilatkozatok, a tanúvallomások és az egyezségi nyilatkozat).

[57] A tényállás tisztázása és a bizonyítékértékelés körében az alperes elsődlegesen kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel valamennyi bizonyítási elvre, csak a bizonyítékok egy forrásból származására, valamint a közvetett bizonyítékok láncolatán alapuló jogsértés megállapíthatóságára vonatkozó elveket vette alapul. A bíróság a bizonyítási mérce, a bizonyítékok bizonyító ereje körében kidolgozott elvektől eltérő bizonyítékértékelésével megsértette a Pp.279. § (1) bekezdését, a Kp. 78. § (2) bekezdését, a Ket. 50. § (4) és (6) bekezdését, a Tpvt. 64/A.§-át. A bíróság olyan elemek feltárását hiányolja, amelyek a jogsértés megállapításához nem szükségesek, nem relevánsak, sértve ezzel a Tpvt. 11.§-át, az EUMSz 101. cikk (1) bekezdését.

[58] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az I. rendű felperessel kapcsolatban jogsértő módon állapította meg a tényállás feltáratlanságát arra hivatkozással, hogy nem került megfelelően tisztázásra szerepe. A határozat a jogsértést a már hivatkozottak szerint nem csupán a Drägernél lefoglalt levelezés alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor kirívóan okszerűtlenül értékelte az I. rendű felperessel és érdekeltekkel kapcsolatos bizonyítékokat, elmulasztotta értékelni az érdekeltnél rajtaütés során lefoglalt bizonyítékokat, majd jutott arra a hibás megállapításra az ítélet [73] bekezdésében, hogy a határozat 735. iii pontja nincsen bizonyítékokkal alátámasztva, valamint arra, hogy az alperes az esetükben a jogsértést egy forrásból származó bizonyítékokra, - a Dräger-től lefoglalt, korabeli okirati bizonyítékokra, és a versenytanácsi szakban tett egyezségi nyilatkozatra - alapította.

[59] Hangsúlyozta, hogy a rajtaütésen talált irat esetében kizárható annak a versenytársak ellen irányuló szándékból történő készítése (Kfv.III.37.690/2013/29., Kfv.VII.38.167/2021/15.), vagyis az elsőfokú bíróság a lefoglalt levelezés bizonyító erejét nem ronthatta volna le, nem értékelhette volna úgy, hogy azt vitatás esetén külön forrásból származó bizonyítékkal meg kell erősíteni.

[60] Okszerűtlenül értékelte a Dräger munkatársainak meghallgatási jegyzőkönyvében (Vj/47-154/2016.) a 13. sz. kérdésre adott válaszokat, mert nem vette figyelembe, hogy ezzel szemben a lefoglalt levelezés a jogsértéssel egyidőben keletkezett okirati bizonyíték és nem is értékelte a levelezést (határozat 256. és 280-285. pontjai), holott a meghallgatáson tett nyilatkozatokkal ellentétben a Dräger alkalmazottak a GE-vel kialakítandó együttműködés tárgyában leveleztek egymással, megfontolandónak tartották a GE által internált együttműködési ajánlatát. Kirívóan okszerűtlenül értékelte a Dräger 2025. augusztus 3-i „BT" tárgyú levelét is, mert nem kizárólag egy személynek, a levelezéséből lehetett szerepére következtetni. Nem rekeszthette volna ki az értékelt bizonyítékok köréből és 2014. szeptemberi PIC konferencián megtörtént találkozóját. Összességében tehát kirívóan okszerűtlen módon a jogerős ítélet a Dräger munkatársainak meghallgatási jegyzőkönyvben tett nyilatkozatait nagyobb súllyal értékelte, mint a korabeli okirati bizonyítékokat és az egyezségi nyilatkozatot. A felperesek alternatív magyarázatát is úgy fogadta el és mondta ki a tényállás feltáratlanságát, hogy a magyarázatok nem voltak észszerűbbek és elfogadhatóak, ami ellentétes a töretlen bírói gyakorlattal.

[61] A II. rendű felperes vonatkozásában is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság jogsértő módon állapította meg a tényállás feltáratlanságát arra hivatkozással, hogy nem tisztázott a II. rendű felperes szerepe a Táblázat alakításában. Ellentétben az ítélettel az alperesi megállapítás központi kérdése nem az, hogy a Táblázat alapjául szolgáló adatok a II. rendű felperestől vagy a Mediszer Kft.-től származnak, hanem az a tény, hogy a II. rendű felperes a jogsértés egyértelmű bizonyítékául szolgáló, a versenytársak versengő termékeit árra és tudásszint szerint egy rendben tartalmazó, a tender versenytársak közötti felosztását bemutató Táblázat birtokában volt, azon számításokat végzett és a jogsértéstől nem határolódott el. A határozat 728. pontja pontosan ezt hangsúlyozta. Azzal, hogy a Táblázatot a II. rendű felperesnél is lefoglalták a helyszíni kutatás során, elégséges bizonyítéka a jogsértő egyeztetésben való részvételének. Az elsőfokú bíróság iratellenesen, kirívóan okszerűtlenül, érdemi indokolás nélkül állapította meg, hogy az alperesi érvelésben a Táblázat

„visszakapása” központi jelentőségű kérdés volt a jogsértés megállapíthatósága szempontjából. Okszerűtlenül tulajdonított kiemelt jelentőséget annak is, hogy a Táblázatba foglalt, II. rendű felperes által forgalmazott termékekre vonatkozó adatokat közvetlenül kitől kapta. Elmulasztotta ugyanakkor értékelni az I. sz. védett tanú meghallgatási jegyzőkönyvbe foglalt 2., 12. és 13. kérdésekre adott válaszait, melyek igazolják, hogy II. rendű felperes vizsgálat alá vont üzleti terület üzletág igazgatója és mások kommunikáltak az áradatok vonatkozásában és a II. r. felperesnél lefoglalt Táblázatokon ez a munkavállaló végzett számításokat.

A felülvizsgálati ellenkérelmek

[62] Az I. rendű felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, annak jogszerűségére tekintettel. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság legfontosabb megállapítása az, hogy az alperes nem tudta a következetes joggyakorlat által elvárt mértékben, kétséget kizáró módon bizonyítani a felperesek és az érdekeltek részvételét a Dräger-rel szemben végleges döntéssel megállapított jogsértésben. , mint az I. rendű felperes kereskedelmi igazgatója 2014. augusztus 27-ig abban segítette az érdekelteket, hogy ismerjék a konkurencia gépeinek technikai részleteit, tulajdonságait, és - a disztribútori kapcsolatukból adódóan - ezen eljárása jogszerű volt. Ezen túl az alperes közvetlen, korabeli bizonyítékot sem I. rendű felperesnél, sem az érdekelteknél tartott rajtaütés során nem tárt fel. Az alperes a közvetett bizonyítékokra alapított megállapítása jogszerűségére hivatkozott, de megfeledkezett arról, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban is köti a hatóságot a kétséget kizáróan nem bizonyított tények eljárás alá vont terhére való értékelésének tilalma (30/2014. (IX. 30.) AB határozat [70]-[71] bekezdései). Az I. rendű felperes alternatív magyarázatai, annak bizonyítékai pedig cáfolták, vagy legalábbis kétségessé tették az alperes által megállapított tényállást és következtetéseit, ezért az elsőfokú bíróság ezt elfogadva, helytállóan döntött a megsemmisítésről. szerepének egyes kérdései feltáratlanok voltak, és az I. rendű felperes sikeresen mutatott rá, hogy szavahihetősége megkérdőjelezhető, és a Dräger levelezés sem egy valódi kartelljogsértés bizonyítéka, mert abban számos feltételezés, vélemény, vágy szerepel, nem bizonyítja, hogy az I. rendű felperes a Dräger-rel akarategységben cselekedett volna és felosztotta volna a piacot. A Táblázatot sem az I. rendű felperesnél, sem az érdekelteknél nem találta meg az alperes, és még amennyiben feltételezve azt, hogy valóban kapott volna adatokat a GE gépek vonatkozásában, az sem lenne a jogsértés bizonyítéka, mert I. rendű felperes tevékenysége éppen az disztribútorként, hogy a - nem versenytárstól érkező - megkeresésekre adatokat szolgáltasson, ajánlatot tegyen. Helytálló az ítélet egy forrásból származó bizonyítékokkal kapcsolatos megállapítása, mert az egyetlen közvetett bizonyíték (2015. augusztus 3-i Dräger belső levelezés) és az egyezségi nyilatkozat egy forrásból valók.

[63] Az észszerű időn belüli eljárás kapcsán állította, hogy szemben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal megjelölte és igazolta a jog- és érdeksérelmét, ezt jogszerűen vette figyelembe és értékelte az elsőfokú bíróság. A védett tanúk kérdésében az iránymutatással nem lépett túl az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmek keretein, az alperes az, aki félreértelmezi a kereseti kérelemhez kötöttség elvét; az iránymutatás végrehajtható, megadja, hogy milyen mértékben, milyen módon és mikor kell a tanúkat tájékoztatni, az a tanúk informált döntését biztosítja. Az ítélet az alperes jogsértését is meghatározta, amikor a Ket. 39/A.-át megjelölte, továbbá nem térhetett el a bírói gyakorlattól, mert az alperes által felhozott ügyek egyikében sem kezelték az összes tanút védett tanúként. Az elsőfokú bíróság nem arra kötelezte az alperest, hogy szüntesse meg a tanúk adatainak zártan kezelését, hanem bírálatát fejezte ki e kivételes intézmény általános alkalmazása miatt. A jogerős ítélet a jogszabálysértések kölcsönhatása tekintetében is jogszerű megállapítást tett.

[64] A II. rendű felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet és egyúttal felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő. A Kúria Kfv.9. sorszámú végzésével a II. rendű felperes elkésett csatlakozó felülvizsgálati kérelmét visszautasította és megállapította felülvizsgálati ellenkérelmének hatálytalanságát.

[65] Az I-II. rendű érdekeltek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték, annak jogszerűségére tekintettel. Az alperesnek az érdekeltekre kiterjedő döntés meghozatalával kapcsolatos érvelését több okból is hibásnak tartották. Először is, mivel az ítélet [81] bekezdésében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az érdekeltek tevékenysége kizárólag az I. rendű felperessel összefüggésben értelmezhető, önállóan nem, ezért kereseti kérelem és felperesi pozíció híján is ki kell terjednie az érdekeltekre az ítéletnek, ha az I. rendű felperes kapcsán megállapítja a jogsértésben való részvétel hiányát. Másodszor, az alperes figyelmen kívül hagyta a Kp. rendszerét, kiüresítette a Kp. 20. § (2)-(3) bekezdésben biztosított érdekelti jogosultságokat és a Kp. 96. §-ban foglalt azon megállapítást sem vette figyelembe, hogy a közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálata tárgyában hozott ítélet jogereje nemcsak a felekre, hanem az érdekeltekre is kiterjed. Harmadszor, az alperes azt sem vette figyelembe, hogy az érdekeltek nyilatkozatai az I. rendű felperes kereseti kérelmeinek keretei között maradtak, ezért állapította meg azt a jogerős ítélet [81] bekezdése, hogy „az érdekeltek a felperesek kereseti érveinek megfelelő előadást tettek". Az érdekelteket nem lehet peren kívüli személyekként kezelni, őket a felekkel azonos eljárási jogok illetik meg. Azért sem jogsértő a határozat érdekeltekre vonatkozó megállapításainak a megsemmisítésére, mert ez ugyanannak a perben vizsgált jogsérelemnek az eredménye, mint amelyekre az I. rendű felperes kereseti kérelmei hivatkoztak. A felülvizsgálati ellenkérelem további részében az érdekeltek részletesen kifejtették az álláspontjukat a bizonyítottság, a bizonyítékértékelés, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettsége kapcsán és rögzítették, hogy a kúriai joggyakorlattól való eltérés nem történt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[66] A felülvizsgálati kérelem - az alábbiak szerint - az érdekeltre vonatkozó döntéshozatalt, az észszerű időben való eljárási kötelezettséget és a védett tanúkkal kapcsolatos ítéleti megállapítást érintően alapos, míg a jogerős ítélet a tényállás tisztázatlansága és a bizonyítékok okszerűtlen értékelése kérdésében az érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

[67] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak. A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (1) bekezdése, a 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése]. A Kúria a befogadás feltételeit teljesítő felülvizsgálati kérelmet teljes egészében befogadta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ad) alpontjai és b) pontja tekintetében.

[68] A Kúria a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott ítéleti rendelkezéseket, megállapításokat nem vizsgálhatta, így nem volt a felülvizsgálat tárgya az ügyintézési határidő megtartottsága, a kieső idők számítási módja, a vizsgálat tárgyának változása, az észszerű időben való eljárási kötelezettség körében a jogsérelemre vonatkozó megállapítás hiánya, az adatszolgáltatásokkal kapcsolatos felhívás alperesi gyakorlata, a védett tanúk vonatkozásában az adatok zártan kezelése elrendelésének indokoltsága.

[69] A Kúria az alábbiakban sorra veszi az alperesi határozat érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseinek megsemmisítésével, továbbá az észszerű időn belüli eljárással, valamint a védett tanúk alkalmazásával összefüggésben felmerült jogkérdéseket, végezetül a tényállás tisztázási kötelezettség és bizonyítékértékelés kérdésében fejti ki megállapításait.

1. Az alperesi határozat érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseinek megsemmisítése

[70] Az első kérdés - az alperesi határozat érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseinek megsemmisítése - tekintetében a Kúria kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság jogsértően határozott, amikor az alperes által

versenyjogsértő megállapodásban részesnek, tagnak tekintett I. rendű felperesi érdekeltre és a mögöttesen felelős II. rendű felperesi érdekeltre is kiterjedő hatállyal, az őket érintő részében is megsemmisítette az alperesi határozatot. A perbeli esetben ugyanis az I. rendű felperesi érdekelt keresetlevele külön perben jogerősen visszautasításra került, a II. rendű felperesi érdekelt pedig nem élt keresettel az alperesi határozattal szemben. Nem lehet a perben egy olyan vállalkozásra döntést hozni, amelyik nem indított pert, felperesként nem lépett fel, nincs érdemben elbírálható, az alperesi határozatot támadó keresetlevele. A közigazgatási perben ebben az értelemben az érdekelt járulékos szereppel rendelkezik, amely megtartja járulékos jellegét, független attól, hogy ez a személy/szervezet maga lép perbe, vagy perbevonják valamely fél vagy felek oldalán.

[71] A pert indító felperes keresetének tartalma, a fennálló kereshetőségi jog adja meg a peres eljárás kereteit, és a jelen esetben a felperesek keresetein, kereshetőségi joguk korlátain az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett, megsértve ezzel a Kp. 85. § (1) bekezdését. Szemben az I-II. rendű felperesi érdekeltek felülvizsgálati ellenkérelmében foglalt érveléssel, a Kp. 20. § (2)-(3) bekezdése szerinti, érdekelteket megillető jogosultságokból sem következik, hogy eredménnyel támadhatnák - az esetükben nem vitatottan elenyészett keresetindítási joguk ellenére - az alperesi határozat rájuk vonatkozó rendelkezéseit. Miként az alperes felülvizsgálati kérelmében felhívott Kfv.II.37.040/2022/6. (BH2022. 308.) számon közzétett kúriai eseti döntés is hangsúlyozza a [29]-[30] bekezdéseiben: a bíróság kizárólag a keresetben hivatkozottak szerinti jogszerűségi vizsgálatot végezheti el és az érdekelti pozíció nem eredményezheti a kereset által szabott keretek kitágítását. A Kp. 20. § (3) bekezdése az érdekeltnek csak a felek rendelkezési jogának sérelme nélkül teszi lehetővé perbeli cselekmény végzését. A felperesek rendelkezési jogába tartozik a kereseti kérelmük előterjesztése, a kereset felemelése, leszállítása, jogszabályilag megengedett megváltoztatása. Az érdekeltek tehát nem jogosultak a felperesek rendelkezési jogába ütközően a kereset kiterjesztésére, megváltoztatására, és ebbe a „tiltott" körbe tartozó érdekelti nyilatkozatokat a bíróság sem értékelheti. A közigazgatási perben tehát a peres eljárás kereteit a kereset jelöli ki, a per során a bíróság a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontjára is figyelemmel kizárólag azon jogszabálysértéseket teszi vizsgálat tárgyává, amelyek a felperes (és nem más, a felperestől eltérő személy, személyek) jogát vagy jogos érdekét érintik közvetlenül. A hivatkozott eseti döntés továbbá kiemelte, hogy a kialakult joggyakorlat szerint a kereshetőségi, igényérvényesítési jog - amely a per tárgya és a fél közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik - akkor áll fenn, ha a felperesnek a határozat támadott rendelkezésével összefüggésben van közvetlen jogi érintettsége, amelyre figyelemmel a felperesi pozíció sem szolgálhat a felperestől eltérő személy(ek) igényérvényesítésére (tehát nemcsak az érdekelti pozíció nem járhat a per korlátainak kitágításával). Különösen, hogy a felperes a jogsértésen túl a saját, a jogszabálysértéssel felmerült jogsérelmét is meg kell, hogy jelölje a keresetindításhoz és eredményes is csak akkor lesz a keresete, ha a jogszabálysértésen kívül ezt a jogsérelmet igazolta. Ezért - a saját személyét érintő jogsérelem megjelölésének és igazolásának a szükségessége miatt - téves az I-II. rendű felperesi érdekeltek felülvizsgálati ellenkérelmében foglalt azon érvelés, miszerint a rájuk vonatkozó megállapítások megsemmisítése ugyanannak a - perben vizsgált - jogsérelemnek az eredménye, mint amelyre az I. rendű felperes kereseti kérelmei hivatkoztak: az adott jogsérelem személyhez kötődik, a személyét ért konkrét hátrányt fogalmilag minden szereplő csak saját maga képes igazolni.

[72] A kartelljogsértésben elmarasztalt valamely felperes keresete a fentiekből is következően csak a saját tevékenységének cáfolatára szolgálhat, nem terjedhet ki más kartelltag felelősségére. Az egyes tagok versenyjogi jogsértésben fennálló felelőssége önálló, magatartásukat a keresetük tartalma és a kereshetőségi joguk szabta keretek között vizsgálhatja a bíróság. Az „egyedül kartellezni nem lehet, ahhoz legalább két vállalkozás együttes magatartása szükséges" megállapítást tartalmazó kúriai eseti döntések (Kfv.II.37.364/2017/26. számú ítélet [33] bekezdése, Kfv.VI.38.113/2018/11. számú ítélet [16] bekezdése) e magatartás egységes voltát vizsgálták és egyrészt rögzítették, hogy az a körülmény, miszerint az egyes vállalkozásoknak eltérő szerepe lehet a jogsértésben, nem érinti a magatartás egységességét; másrészt kimondták: a kartellügyekben az egyes vállalkozások magatartása összefügg, a hatóság egy versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgálja valamennyi eljárás alá vont vállalkozás magatartását, annak összefüggéseit; ez pedig azzal a következménnyel

jár, hogy „ha akárcsak egy vállalkozás által hivatkozott akár eljárásjogi, akár a jogsértéshez kapcsolódó anyagi jogi érvelés megalapozott, az kihat(hat) a jogsértésben résztvevő más vállalkozásokra is”, amely elv ugyanakkor „nem írja felül a kereseti és fellebbezési kérelemhez kötöttség elvét, mert az más jogi szabályokon alapul”. A hivatkozott eseti döntések tehát az eredményes felperesi eljárásjogi, vagy anyagi jogi érvelésnek a más kartelltagra való kiterjedését csak feltételes módban, mintegy lehetséges következményként kezelik, melyből nem vonható le alappal az a következtetés, hogy helye van a határozat érdekeltek személyét érintő rendelkezései megsemmisítésének. A Kúria példaként említi, hogy a Kfv.II.37.364/2017/26. számú ítéletben a Kúria, de a másodfokú bíróság sem hozhatott döntést a fellebbezéssel nem élő egyik felperesre, figyelemmel a fellebbezéshez, a felülvizsgálati kérelemhez kötöttségre.

[73] Kartelltagok jogsértésért fennálló önálló felelőssége kapcsán irányadó a Kúria Kfv.II.37.814/2020/12. számon - tényállása szerint egységes, komplex, folyamatos jogsértés megvalósítása okán megállapított versenykorlátozó magatartás vizsgálata iránti ügyben - hozott eseti döntése is, amely elvi tartalmában ([151] bekezdés) kimondta, hogy „versenykorlátozó magatartás miatt kiszabott bírság elleni keresetek elbírálásakor a felperesek nem kötelezhetők egyetemlegesen a perköltség megfizetésére”. A döntés [138] bekezdésében ennek a megállapításnak az indokaként az került rögzítésre, hogy „a per tárgya nem olyan közös jog vagy közös kötelezettség volt, amely kizárólag együtt volt eldönthető, éppen ezzel ellentétesen, a felpereseket az alperesi határozat önállóan kötelezte a bírság megfizetésére, végül pedig a perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása a perben történő részvétel nélkül nem terjedt ki a pertársakra”.

[74] Az anyagi jogerőhatás kapcsán a Kúria utal a Kp. 96. §-ára, amelynek értelmében a közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálata tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára a felek vagy az érdekeltek új keresetet indíthassanak vagy azt egyébként vitássá tehessék.

[75] Az érdekeltek felülvizsgálati ellenkérelmében hivatkozott anyagi jogerő hatás (ítélethez fűződő anyagi jogi jogerő hatás) tehát más jelentéssel bír, mint amit az I-II. rendű felperesi érdekeltek annak tulajdonítottak. Nem társítható ahhoz olyan jelentés, hogy az alperesi határozattal szembeni keresetük hiányában, vagyis felperesként történő fellépésük nélkül is megsemmisíthető lenne az alperesi határozat személyüket érintő része. Az anyagi jogerő tartalmát ugyanis a magyar jogirodalom hagyományosan egy pozitív és egy negatív hatásban jelöli meg; az anyagi jogerő folytán a peresített jogviszony alapján a feleket megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni; a negatív hatása pedig az, hogy res iudicata (ítélt dolog) keletkezik. A Kúria kiemeli, hogy hangsúlyos a felek azonossága, valamint a tény- és jogalap azonossága, vagyis az anyagi jogerő kizárja ugyanazon felek között a peresített jogviszony (az ítéletben már elbírált jog) újbóli elbírálását, amely az újabb per indításának tilalmát is magában foglalja. A Kp. 96. §-a az érdekeltek vonatkozásában is kizárja, hogy a peresített közigazgatási tevékenység, tehát ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára keresetet indíthassanak vagy azt egyébként vitássá tehessék, de ebből nem következik az, hogy a jelen esetben a bíróság az érdekeltekre vonatkozó részében is megsemmisíthetné az alperesi határozatot. A hivatkozottak szerint tehát a kartelljogsértésben való részvétel minden tag esetében a tag önálló felelősségét veti fel, és a tagok külön-külön történő - felpereskénti - fellépése jelenti az alperesi határozat saját személyükre vonatkozó részének megtámadását és eredményes megtámadás esetén ez vezethet a rájuk vonatkozó rendelkezések megsemmisítéséhez. Mindezek folytán e körben az elsőfokú bíróság döntése érdemben nem volt helytálló.

2. Az észszerű időn belüli eljárás

[76] Áttérve az észszerű időn belüli eljárás sérelmére vonatkozó ítéleti megállapítás vizsgálatára, a Kúria elsődlegesen leszögezi, hogy a jogerős ítéletnek az ügyintézési határidő formális túllépésének hiányát megállapító részét felülvizsgálati kérelemmel nem támadták, míg az észszerű időn belüli eljárás követelményébe ütközést kimondó részével szemben az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a felperesi oldal nem, és hangsúlyozni szükséges, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme korlátot szab a felülvizsgálati eljárásnak a nem támadott részre tekintettel. Az alperes a

felülvizsgálati eljárás során tartott tárgyaláson is megerősítette: érdemben nem támadta azt, hogy az észszerű határidő kapcsán járulékos jogsérelem megállapításáról az ítélet nem döntött, arról hallgat, illetve azt, hogy az eljárási (ügyintézési) határidőt nem sértette meg. Az észszerű határidő megsértése körében az alperes elsősorban, de nem kizárólag a jogerős ítélet ellentmondásaira hivatkozva támadta a döntést.

[77] Az ügyintézési határidő formális megtartottsága kérdésével a Kúria a fentiek miatt nem foglalkozhatott, ugyanakkor az észszerű időn belüli eljárás követelménye kapcsán lényeges sarokpontokat kíván meghatározni, figyelemmel az alperes által is felhívott 3344/2023. (VII. 5.) AB határozat (a továbbiakban: ABh1.) [53] bekezdésére. Ennek értelmében az AB kimondta: „Abból adódóan, hogy az ügyintézési határidő törvényi megsértése nem eredményezi automatikusan az észszerű határidő megsértését, az is következik, hogy az eljárás alá vont vállalkozásnak olyan konkrét, tehát nem általában vett, hanem az adott ügy releváns tényeire és körülményeire vonatkoztatott járulékos jogsérelmet kell igazolnia, amely ok-okozati összefüggésben áll az ügyintézési határidő túllépésével. Ugyanez irányadó az ügyintézési határidő formális megtartottsága esetén az észszerű időn belüli döntéshez való jog sérelmére hivatkozás esetén."

[78] Az észszerű időn belüli döntéshez való jog megsértését tehát nem elegendő a keresetlevélben állítani, hanem ahhoz, hogy azt a bíróság megállapítsa, az észszerű határidő megsértésével összefüggésben felmerült konkrét jogsérelmet kell megjelölni és igazolni a felpereseknek külön-külön, a már hivatkozottak szerint a jogsértés mellett a saját személyület ért, közvetlen sérelmet, hátrányt kell állítaniuk és alátámasztaniuk. Megjegyzi a Kúria, hogy a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja a keresetindítási határidőn belül a jogsérelem megjelölését, az annak alapjául szolgáló tények és azok bizonyítékainak előadását írja elő és az ezt követően előterjesztett jogsérelem megjelölés elkésettnek minősül.

[79] A perbeli esetben csak az I. rendű felperes élt a keresetlevélben az adott, személyét ért jogsérelem megjelölésével, a II. rendű felperes a keresetlevelében ebben a körben adós maradt a konkrét jogsérelme előadásával. Az I. rendű felperes az észszerű időben való eljárás, a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének állításához konkrét jogsérelmeket is felsorolt, így azt, hogy az érintett piacon elterjedt a vizsgálat ténye, hátrányosan érintette a bírsággal-, a közbeszerzésekből való kizárással való fenyegetettség, többletköltségek terhelték (keresetlevél 129-130. pontjai). Ugyanakkor elkésetten, a védiratra vonatkozó nyilatkozatában is nevesített (egyes korábban megjelölt jogsérelmeken kívül) új jogsérelmeket, úgymint a jóhírnevének sérelme; céltartalék képzésének szükségessége az esetleges bírságra; külső ügyvédi irodák megbízási költségei (I. rendű felperes védiratra tett nyilatkozat 45. pontja). Felülvizsgálati kérelem hiányában a Kúria megállapítást e körben nem tehet, csupán megjegyzi egyfelől, hogy az elsőfokú bíróságnak az I. rendű felperes észszerű időn belüli eljárás követelményének megsértésére vonatkozó érvelését nem önmagában kellett volna vizsgálnia, hanem együtt a keresetlevélben megjelölt konkrét jogsérelmekkel, és annak figyelembevételével, hogy csak ténylegesen igazolt, az ügy releváns tényeire és körülményeire vonatkoztatott, az észszerű időn belüli eljárás sérelmével ok-okozati összefüggésben álló jogsérelem/jogsérelmek esetén vizsgálható az észszerű időn belüli eljárás kérdése és állapítható meg eljárási szabálysértés. Másfelől az elsőfokú bíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a II. rendű felperes a keresetindítási határidőben, a keresetlevélben egyáltalán nem jelölt meg konkrét jogsérelmet, csak a védiratra tett nyilatkozatában állította a védekezéshez való joga megsértését az eljárás elhúzódásával, az alperesnek az - álláspontja szerinti - eljárást elhúzó magatartásával kapcsolatban, vagyis az (utólagos) jogsérelem megjelölést elkésettnek kell minősíteni.

[80] Az elsőfokú bíróság az észszerű időn belüli eljárás sérelme vonatkozásában az adatkérő felhívások kiadásával kapcsolatosan megállapítást tett, és az alperes ezt kifogásolva az ítélet indokolásának ellentmondásaira, e körben a tények feltáratlanságra hivatkozott. A jogerős ítélet [42] bekezdésében - kiemelve a II. rendű felperes keresetlevelének 55. pontjában írt levezetést, egyfelől megállapításra került, hogy az adatkérő végzésekre - KKV státusz, árbevétel - figyelemmel, az alperes párhuzamos ügyintézésének hiánya merült fel és a felperesek megfelelően bizonyították a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, mert az alperes szükségtelenül nem várakozhat az adott eljárási cselekménnyel.

Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [43]-[44] bekezdéseiben ugyanezen jogsértés (tisztességes eljáráshoz való jog sérelme) kapcsán rögzítette az I. rendű felperes keresetlevelének 134-136. pontjai alapján az alperes jelen ügyben tanúsított adatkérő gyakorlatát, amelyre figyelemmel arra hivatkozott, hogy összevetette az egyes nyilatkozatok beérkezésének időpontjait és ezt követően más eljárás alá vont részére küldött felhívások időpontjait. A jogerős ítélet az összevetés alapjául szolgáló időpontokat nem jelölte meg, enélkül állapította meg, hogy nem volt olyan észszerű indok, amely a páhuzamos ügyintézést kizárta volna. Míg a jogerős ítélet [45] bekezdésében önmagában nem találta jogsértőnek és az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésnek a nyilvános forrásból is elérhető adatok külön felhívó végzés kiadásával való beszerzését, mert álláspontja szerint a mintegy 8 hónap „kieső" időtartam nem kirívóan hosszú és az egymáshoz közeli időpontban történő adatkérések is megszakítják, megszakítanák a határidőt, mégis egyfelől megjegyezte, hogy utalhat a felhívások szükségtelenségére az, hogy az adatok nyilvános forrásból is elérhetőek, másfelől az ítélet [82] bekezdésében az ügy érdemére kiható erejű eljárási szabálysértésnek tekintette az észszerű határidőben való eljárási kötelezettség megsértését a többi eljárási szabálysértéssel együtt.

[81] A Kúria az előzőek alapján megállapította egyrészt, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetlevelének 134-136. pontjait taglalta, de nem bontotta ki az egymást követő egyes adatkérő felhívások dátumait, valamint a II. rendű felperes keresetlevelének 55. pontjára hivatkozott, szintén anélkül, hogy levezette volna mely időpontban kiadott, milyen adatkéréseket minősített az alperes eljárást elhúzó magatartása szempontjából. Ezzel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy az előző bekezdésekben foglaltak szerint a II. rendű felperes határidőben nem is jelölt meg konkrét jogsérelmet, továbbá a keresetlevelében felsorolt adatkérések tekintetében nem igazolt az alábbiak szerint, hogy azok az ítéletben kiemelt KKV státusz, árbevétel adatokra vonatkoztak volna, illetve a kereset ehelyütt olyan időszakot értékelt - a 2017. február - 2018. október 2. közötti intervallumot -, amely alatt a II. rendű felperes még nem volt részese a versenyfelügyeleti eljárásnak (ahogy az I. rendű felperes sem), tekintve, hogy az eljárás a felperesekre nézve 2018. október 16-án került kiterjesztésre. A II. rendű felperes a keresetlevél 55. pontjában azt kifogásolta, hogy „beadványt nyújtott be a GE 2017. február 9-én, a Dräger 2017. február 16-án és a Getinge 2017. február 21-én, az ÁEEK 2017. június 30-án, de e beadványokat az alperes érdemi vizsgálat nélkül hagyta", azok feldolgozását 2018. februárjában kezdte meg és 2018. október 2-án zárta le, így „optimalizálni tudta az eljárási határidő felhasználását, hiszen lényegében közel 8 hónapon keresztül állt az ügyintézési határidő".

[82] A Kúria a fentiek alapján kiemeli, hogy nyilvánvalóan olyan időtartam vonatkozásában, amely alatt a fél még nem állt a versenyfelügyeleti eljárás hatálya alatt, a saját személyére vonatkozó jogsérelem a határidő folyását illetően nem merülhet fel. Az elsőfokú bíróság erre nem volt figyelemmel, mint ahogy az általa azonosított, az alperesi eljárásban mutatkozó mintegy 8 hónapnyi „tétlenség" vonatkozásában sem vezette le, hogy ezt milyen konkrét felhívások figyelembevételével állapította meg. A Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének abban a tekintetben sem tett eleget, hogy nem magyarázta meg: miként hathatott ki ez a körülmény (külön-külön) a felperesek eljárásjogi helyzetére, pontosan hogyan sérthette a tisztességes eljáráshoz való jogukat. Megállapítható, hogy az I. rendű felperes a perbeli nyilatkozatában a 2019. II. 7.-VII. 22. közötti időszakot, 2020. IV. 24.-VII. 13. közötti időt, 2021. I. 20.-i és V. 12.-i végzések kapcsán további kieső időszakot kifogásolt, tehát az eljárás rá nézve történt kiterjesztését követő intervallumot kifogásolta és az azonos tartalmú kérdéssorok nem párhuzamos kiküldését sérelmezte ezzel összefüggésben, azonban a jogerős ítéletből nem tűnik ennek az érvelésnek a konkrét tények, körülmények értékelésével történő vizsgálata. A felülvizsgálati kérelem korlátaira tekintettel a Kúriának tényként kellett elfogadnia, hogy az I. rendű felperes által a keresetben megjelölt jogsérelmeket a bíróság elfogadta (az ítélet erre nem tér ki, de a felülvizsgálati kérelem felülvizsgálhatósága érdekében ezt kellett feltételezni, hogy a bíróság a keresetlevélben megjelölt jogsérelem fennállását elfogadta {ítélet [42]-[43]}) és csak az I. rendű felperes által megjelölt időszakok kapcsán kieső idők voltak vizsgálhatók, amelyek szintén kb. 8 hónapnyi időszaknak felelnek meg. A felülvizsgálattal nem támadott megállapítás szerint ez a 8 hónap az ügy érdemére ki nem ható eljárási jogsértést eredményezett. A Kúria álláspontja szerint az

elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel – és ezzel kapcsolatos álláspontját az alábbiakban részletesen kifejti –, az alperes a tényállás feltárásának nehézségeire, az eljárás egészének tisztessége értékelésének kötelezettségére, az alperes eljárás folytatása, bizonyítékok felkutatása, bizonyítékok szerzése, értékelése alapján a szükségessé váló eljárási cselekmények megválasztásának diszkrecionális körbe tartozására. Továbbá a felülvizsgálati kérelemben foglalt, az ítélet ellentmondásos voltára utaló helytálló alperesi hivatkozás alapján a Kúria rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [82] bekezdésében indokolás nélkül állapította meg, hogy az alperes megsértette az észszerű határidőben való eljárási kötelezettségét, azzal, hogy az a többi eljárási jogszabálysértéssel együtt már az ügy érdemére kiható erejű volt. Ezzel ellentétes megállapítást tett az ítélet [45] bekezdésében, amikor az észszerű időn belüli eljárás követelménye tekintetében önmagában nem találta jogsértőnek az alperesi magatartást. Ez az ellentmondás az ügy érdemére kihatott, az ítélet [45] bekezdésében az ügy érdemére ki nem hatónak minősített eljárásjogi jogsértés utóbb nem nyilvánítható az ügy érdemére kihatónak.

[83] Az elsőfokú bíróság továbbá nem tért ki az észszerű időn belüli eljárás tárgyában felhozott, a védett tanúk meghallgatásának, illetve újabb meghallgatásának időzítését sérelmező felperesi érvekre, ezen érvelés szerint 3-3,5 évvel az eljárás megindulása után, illetve az események után 6,5 évvel zajlott a védek tanúk meghallgatása a vallomások hiányosságát eredményezve. Megjegyzi a Kúria, hogy a 2020. július 16-i Vj/47-273/2016. számú végzéssel történt meg az eljárás kiterjesztése a végül 2015-ben kiírni tervezett közbeszerzési eljárással kapcsolatos - később jogsértőnek minősített - magatartásokra vonatkozóan, ezért a védett tanúknak - ezen magatartások tekintetében történő - meghallgatására szükségszerűen ezen kiterjesztés után kerülhetett sor. A Kúria nem látott jogsértést a védett tanúk korábbi, és a kiterjesztést követő újabb meghallgatásainak időzítését illetően.

[84] A kartelljogsértés gyanúján alapuló versenyfelügyeleti eljárások jellemzője ugyanis, hogy nem az eljárás alá vontak szolgáltatják a bizonyítékokat, hanem az alperes a rajtaütésszerű helyszíni kutatások korabeli dokumentumaiból, bizonyítékaiból kiindulva, a kezdetektől fogva lépésről lépésre gyűjti össze a további bizonyítékokat, időben bevonva a tanúkat, és a későbbiekben él az eljárás kiterjesztésével, további személyek bevonásával, a tanúk újabb meghallgatásával, amikor valamire rájön a folyamatában összegyűjtött bizonyítékok alapján. Az alperes diszkrecionális joga, hogy a rendelkezésére álló ügyintézési határidőt hogyan osztja be, nem lehet alappal számon kérni az alperesen, hogy miért nem egyidőben történtek a felhívások, nem kötelezhető az eljárási cselekmények, intézkedések párhuzamos elvégzésére, kivéve, ha a kirívóan, visszaélésszerűen történő eljárási cselekmények kapcsán ez a tény egyértelműen megállapítható és ez az eljárás egészét is értékelve vezet a tisztességes eljárás megsértéséhez, az észszerű időn belüli eljárási kötelezettség megsértéséhez. Ez a perbeli esetben nem volt megállapítható az eljárás egészét nézve. Megjegyzendő, hogy a párhuzamos ügyintézés kötelezettségének hiányát az elsőfokú bíróság is megállapította.

[85] Összegezve megállapítható, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelmében megfelelően hívta fel az észszerű hatidőn belüli eljárás kérdésében többek között a Kf.IV.38.020/2019/9. számon közzétett kúriai ítélet [33] bekezdésében foglaltakat, mint amely elvi álláspontnak a jogerős ítélet nem tesz eleget. Az eseti döntésben a Kúria kifejtette, hogy „A tisztességes ügyintézéshez való jog magában foglalja az eljárás észszerű időn belül történő befejezésének követelményét is. Az eljárás időtartamának észszerű jellegét minden ügy egyedi körülményei, többek között a jogvitának az érdekelt számára fennálló fontossága (a jogvita tétje), az ügy összetettsége, a felperes és a hatáskörrel rendelkező hatóság viselkedése alapján kell értékelni". A Kúria utal továbbá az Alkotmánybíróság 3311/2018. (X. 16.) AB határozatára, amelyben az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) kimondta: „A 6/1998. (III. 11.) AB határozat úgy foglalta össze a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét, hogy az olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [ABH 1998, 91, 95]. Ez egyben azt is jelenti, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog egyes részelemei korlátozhatóak a szükségesség-arányosság feltételeinek megfelelően {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}".

[86] A Kúria az Alkotmánybíróság határozataiban megnyilvánuló, a tisztességes eljáráshoz való jog kérdése körében kialakult jogfejlődésnek a tételes elemzésétől eltekint, ugyanakkor visszautal e jogfejlődést is bemutató 3344/2023. (VII. 5.) AB határozatra, vagyis az ABh1.-re. Az ABh1. [30] bekezdésében rögzítésre került, hogy az adóigazgatási eljárások vonatkozásában tett alkotmánybírósági megállapítások nem alkalmazhatók teljes körűen a versenyfelügyeleti eljárások vonatkozásában „Tekintettel arra, hogy az adóigazgatási eljárás közigazgatási jogi szempontból más karakterű, mint a versenyfelügyeleti eljárás, valamint az utóbbi hatósági eljárás abban is speciális az adóigazgatási eljáráshoz képest, hogy versenykorlátozó megállapodás és gazdasági erőfölénnyel való visszaélés törvényi tényállások esetében (…) a GVH versenyfelügyeleti eljárására nemcsak a nemzeti szabályozás, hanem az európai uniós jogrend is alkalmazandóvá válik. (…) a magyar versenyjogi szabályozást, az eljárási rendet illetően is alapvetően meghatározza az Európai Unió versenyjoga {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [26]}". Az ABh1. [41] bekezdésében az is megerősítésre került a versenyfelügyeleti ügyben irányadó ügyintézési határidő kapcsán, hogy eljárási határidő: „a Tpvt. 63. §-ában rögzített ügyintézési határidő nem tekinthető anyagi jogi határidőnek, ily módon nem vonatkoztatható rá […] az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozatában megállapított alkotmányos követelmény"{3270/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [31]}. (A Kúria megjegyzi, hogy az 5/2017. (III. 10.) AB határozat az ún. Csatornabírság-határozat.) Az ABh1. a versenyfelügyeleti eljárások karakterisztikáját is figyelembe véve állapította meg a [52] bekezdésében, hogy „a versenyjogsértés tárgyában határozathozatalra az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése alapján az ügyintézési határidőt követően az elévülésig van lehetőség". A karakterisztikához sorolta a jogsértés megállapítás és versenyfelügyeleti bírság alkalmazás speciálprevenciós és generálprevenciós célzatát, azt, hogy a versenyjogsértések megállapításához a károsultaknak is érdeke fűződik, valamint, hogy az EUB ítéleti megállapítása nemcsak az eljárás alá vontakat megillető jogbiztonság, hanem a belső piacon a torzulásmentes verseny biztosításának célját is jelentősnek ítélte az érintettek nagy száma és pénzügyi érdekeikre tekintettel (T-725/14. számú ügy, Aalberts Industries kontra Európai Unió, EU:T:2017:47, 40. pont).

[87] Az ABh1. [54] bekezdésében foglalt összegzés szerint az ügyintézési határidő megtartottsága vizsgálatának - és egyben az észszerű határidőn belül való döntéshez való jog sérelme vizsgálatának - az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével összhangban álló alkotmányos tartalma nem nélkülözheti az adott versenyfelügyeleti eljárás sajátosságainak, az ügyintézési határidő jellemzőinek és a kiszabott szankció jellegének a konkrét ügyre vonatkoztatott vizsgálatát. „Ezen körülmények számbavételét követően szükséges a hatóságnak mérlegelnie, hogy az érintett vállalkozás által előadott konkrét ügyre vonatkoztatott, járulékos jogsérelem indokolja-e a bírság csökkentését vagy mellőzését, amelyre a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a GVH-nak annak ellenére lehetőséget biztosított a jogalkotó, hogy a Tpvt. nem nevesíti kifejezetten bírságkiszabási szempontként az ügyintézési határidő túllépését, illetve az észszerű határidőn belül való döntéshez való jog sérelmét".

[88] Az AB és a Kúria idézett joggyakorlatából következően a tisztességes eljárás elvének, és annak vetületeként az észszerű határidőn belüli döntéshez való jognak a megsértését megítélni úgy lehet, hogy az eljárás egészét és körülményeit is tekintetbe kell venni, tehát a versenyfelügyeleti eljárás, így a kartelljogsértés tárgyában folytatott eljárás sajátosságait, összetettségét, időigényét és az ügy tétjét, azt, hogy milyen célokat szolgál a jogsértés feltárása, megállapítása és a szankcionálása, illetve ehhez mérten cél az eljárás alá vontak jogbiztonsága is. Az összes körülmény vizsgálata alapján rajzolódhat ki, hogy a hatóság az eljárása alatt tiszteletben tartotta-e jogszabályokat, a garanciális jogokat, avagy azokat megsértette-e. A Kúria a jelen végzés [82] bekezdésében tett megállapítására visszautalva azt hangsúlyozza, hogy az I-II. rendű felperesek vonatkozásában az elsőfokú bíróság, és a Kúria sem azonosított olyan többlet-tényállási elemet egyik felperes oldalán sem, amely az eljárás egészét és körülményeit vizsgálva a felperesek garanciális jogainak figyelmen kívül hagyását támasztotta volna alá. Eljárási anomáliák - így az eljárás elhúzódása - még nem feltétlenül eredményezik a fair eljárás elvének sérelmét, csak akkor, ha ehhez egy olyan hatás kapcsolódik negatív értelemben, amely miatt e jogsértések transzformálódnak és tisztességes eljáráshoz való jogot sértő minőségűvé válnak. Mindezek folytán az elsőfokú bíróság jogsértően és

megalapozatlanul állapította meg az észszerű időben való eljárás követelményének, a tisztességes eljáráshoz való jognak a megsértését, e körben az I-II. rendű felperesek keresete nem volt megalapozott.

3. A védett tanúkkal kapcsolatos ítéleti megállapítások

[89] A védett tanúk alkalmazása tekintetében a Kúria előrebocsátja, hogy nem jogsértő az, ha az alperesi eljárásban meghallgatott minden tanú esetében a védettség fennáll, hiszen az alperes – és a bíróság is – az egyes tanúktól származó védelem iránti kérelmeket megvizsgálta arra vonatkozóan, hogy azok alapján indokolt-e védettség, és ténymegállapítást tett. Amennyiben a tanút a védettség megilleti, akkor tőle az eljárás alá vontak közvetlenül nem kérdezhetnek, a vallomása csak kivonatos formában tekinthető meg. Az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy ilyen esetben mindenképpen sérül a felperesek tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való joga, illetve helytelenül állapította meg, hogy a perbeli esetben az alperes a védett tanúk kizárólagos alkalmazásával aránytalanul korlátozta a felperesek (és az érdekeltek) a tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való jogát, sértette a fegyveregyenlőség elvét, számukra joghátrányt okozott. Olyan minőségben nem értékelhető eltérően a védett tanúk alkalmazása valamely ügyben, hogy abban minden tanú esetében elrendelték a tanúk kérelmére a zárt adatkezelést, míg egy másik ügyben esetlegesen nem minden tanú kérte a védelmet, mert indokolt kérelem esetén ez a védelem – ahogyan az alábbiakban bemutatásra kerül – kötelezően biztosítandó, nem a hatóság mérlegelésétől függően kell azt biztosítani. Ezért a védett tanúk „általános alkalmazása" vagy „kizárólagos alkalmazása" – figyelemmel arra, hogy az alperes a tényállást számos bizonyítékra alapítottan állapította meg, nemcsak tanúvallomásokra – nem eredményez a fentiek szerint eltérő minőséget, szemben az I. rendű felperes felülvizsgálati ellenérelmében írtakkal.

[90] A Kúria hangsúlyozza, hogy a védett tanúk alkalmazásával összefüggésben a védekezéshez való jog mikénti érvényesülése kérdésében az uniós joggyakorlat, a Kúria és az Alkotmánybíróság gyakorlata is rendelkezésre áll, és kiforrott.

[91] Az uniós joggyakorlatot illetően utal a Törvényszék T-110/07. számú, a Siemens AG kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítéletében (a továbbiakban: T-110/07. számú ügyben hozott ítélet) foglaltakra - amelyet az Európai Unió Bírósága C-239/11. P. számú ítéletével helybenhagyott -; az ítélet vizsgálta a kartell létezésének bizonyítására vonatkozó elvárásokat, szabályokat, bemutatva az uniós ítélkezési gyakorlatot. A Törvényszék ezen ítéletének 188-189. pontjai kiemelték, hogy „a védelemhez való jogra vonatkozó alapvető elv megsértését nem jelenti az, ha nem biztosított a vállalkozás számára a tanúhoz közvetlenül kérdések intézése, mert az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében ez az elv azt követeli meg, hogy az érintett vállalkozásoknak és a vállalkozások társulásainak a közigazgatási eljárástól kezdve arra legyen lehetőségük, hogy kifejthessék az álláspontjukat a hatóság által állított tényállás, kifogások és körülmények valószerűségéről és jelentőségéről, de ez azt nem követeli meg, hogy e vállalkozásoknak a közigazgatási eljárásban saját maguknak is lehetősége legyen kérdéseket feltenni a hatóság által meghallgatott tanúk részére".

[92] A Kúria kartelljogsértési ügyben hozott Kfv.II.37.672/2015/28. számú ítéletének [121] bekezdésében felhívta a Törvényszék fenti, T-110/07. számú ügyben hozott ítéletének hivatkozott 188-189. pontjait és az adott ügyben hangsúlyozta, hogy „a védekezéshez való jog, a tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértését nem eredményezi az a körülmény, hogy a védett tanúkhoz kérdéseket nem intézhettek, a vallomásukat tartalmazó jegyzőkönyvet a védett tanú védelme érdekében kivonatolt formában ismerhették meg." Ugyanezen kúriai ítélet a [122] bekezdésében megállapította, hogy a kérdésfeltevés jogának hiánya tehát nem értékelhető súlyos jogsértésként. A Kúria a szintén kartelljogsértési ügyben hozott Kfv.III.37.582/216/6. számú eseti döntésének [169] bekezdésében ugyancsak felhívta a Törvényszék T-110/07. számú ügyben hozott ítéletének 188-189. pontjait, és visszautalt a Kfv.II.37.672/2015/28. számú ítéletre, megerősítve, hogy a védett tanúk alkalmazása miatt a közvetlen kérdésfeltevés jogának hiánya nem jelenti a védekezéshez való jog megsértését és nem eredményez súlyos jogsértést.

[93] A tanúvédelem kiemelt jelentőséggel bír a kartelljogsértési ügyekben, amelyet a Kúria a Kfv.II.37.364/2017/26. számú ítéletének [34] bekezdésében akként hangsúlyozott, hogy „a tanú védelme azt a célt szolgálja, hogy a tanú jogsértésre vonatkozó ismereteit megossza a hatósággal, a tanúvallomás következményeitől való félelme, esetleg a jogsértőktől származó fenyegetése, fenyegetettsége ne akadályozza meg a vallomástételben, ezzel a hatóságot segítse a jogsértés feltárásában, a hatékony fellépésben (…) a tanú védelmében és a Ket. 54. § (4) bekezdése alapján a védett tanú meghallgatására az ügyfél és jogi képviselő jelenléte nélkül kerülhet sor, ezért alaptalanok az ezt kifogásoló felperesi érvelések. Ez esetben az ügyfelek közvetett módon, a hatóság közreműködésével élhetnek a kérdésfeltevés jogával. Egyúttal e helyzet azt is eredményezi azonban, hogy a hatóságra hárul olyan lényeges körülmények vizsgálata, mint szavahihetőség, bejelentői motiváció, érdekeltség, összebeszélés lehetősége. Mindezen körülmények vizsgálatáról a pontosan, jól követhetően, indokoltan szó szerint vezetett jegyzőkönyv adhat információt, amelyet erre irányuló kereset alapján érdemben a bíróság ellenőrizhet.”

[94] A jegyzőkönyvek kivonatos formában való megtekintése, ezzel összefüggésben az eljárás alá vont vállalkozás iratbetekintési jogának esetleges korlátozása és a tanú védett státuszának megszüntetésében az alperes mérlegelési jogának kizártsága kérdéseivel a jelen versenyfelügyeleti ügyben a II. rendű felperes iratbetekintési kérelmének elutasítása miatt indult perben már foglalkozott a bíróság. A Fővárosi Törvényszék a 43.K.706.080/2021/7. számú ítéletével a II. rendű felperes iratbetekintési jogának korlátozását aránytalannak minősítette két jegyzőkönyv egyes részei vonatkozásában, kisebb részben megalapozottnak találva a keresetet és előírta az ítélet szerinti iratrészletek tekintetében, hogy az alperesnek újra el kell végeznie az anonimizálást, úgy, hogy csak a szükséges szövegrészeket törölje a megismerhetővé tett változatban. Ugyanakkor ezen túlmenően az iratbetekintési jog korlátozását nem tekintette aránytalannak, és megállapította egyfelől, hogy az alperesnek a Tpvt. 55/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján nincs mérlegelési joga és az iratbetekintési kérelmet el kell utasítania, ha olyan iratba kérnek betekintést, amelyből következtetés vonható le a zárt adatkezelést kérő személy kilétére. Másfelől arra is felhívta a figyelmet, hogy abban a tekintetben sincs az alperesnek mérlegelési joga, ha a védett tanúk egyike sem vonja vissza a zárt adatkezelés iránti kérelmét. Rögzítette, hogy az alperes - habár arra jogszabályi kötelezettsége nem volt - nyilatkoztatta a tanúkat arról, hogy adataik zártan kezelését továbbra is kérik-e, de a megszüntetésre csak magának a védett tanúnak a kérelme alapján kerülhet sor.

[95] Az Alkotmánybíróság a 7/2019. (III. 20.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh2.) foglalkozott a védett tanú jogintézményével és megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások védekezéshez való joga korlátozható és a védett tanúk személyes adataik védelméhez való jogának biztosítása, és ebből következően a közvetlen kérdezésük kizártsága szükséges és arányos korlátozásnak minősül {„Mindazonáltal a „védett tanú” közvetlen kérdezésének kizárása arra tekintettel nem haladja meg az ügyfél nyilatkozattételi joga, illetve védelemhez való joga szükséges és arányos korlátozásának mértékét, mivel (…) a versenyfelügyeleti eljárás nem tekinthető szoros értelemben vett büntetőeljárásnak, ezért nem követelmény valamennyi büntetőeljárási garancia érvényesülése.” Indokolás [61] bekezdés}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta a - jelen ügyben is irányadó - Ket. 39/A. §-ában foglalt rendelkezések kapcsán, hogy azok „csak a közvetlen kérdésfeltevés lehetőségét zárják ki a „védett tanú” meghallgatásán való ügyféli jelenlét tilalmazásával, azonban önmagában és általános jelleggel a kérdésfeltevés lehetőségétől – például írásban indítványozott kérdések zárt meghallgatáson történő hatóság általi feltevésének lehetőségétől – nem fosztják meg az ügyfeleket” {Indokolás [71] bekezdés}. A tanúk védelmének indokoltsága szempontjából pedig kiemelte az Indokolás [58] bekezdésében a következőket: „a „védett tanúként” megjelenő eljárási résztvevők személyazonosságának feltárására irányuló ügyfél általi megnevezés nem szükséges és a tanút potenciálisan érő hátrányok miatt nem is arányos eszköze a zárt adatok nyílttá tételének, mivel a közigazgatási hatóságok számára a fizikai anonimitás eljárásbeli biztosításán kívül egyéb tanúvédelmi eszközök, mint pl. rendőri védelem vagy új személyazonosság biztosítása, nem állnak rendelkezésre.”

[96] Az elsőfokú bíróság annak ellenére minősítette az alperes eljárását a védett tanúk alkalmazására figyelemmel jogsértőnek, és állapította meg ezzel összefüggésben a felperesek (érdekeltek)

tisztességes eljáráshoz és védekezéshez való jogának aránytalan korlátozását, a fegyveregyenlőség sérelmét, számukra hátrány okozását, hogy egyfelől maga is úgy foglalt állást, miszerint elvileg nincs kizárva, hogy a tanúk valamennyien védett tanúk legyenek; másfelől okszerű indokát sem adta annak, hogy a felperesek (érdekeltek) jogsértésre adott alternatív magyarázatai milyen összefüggést mutatnak a tanúk zárt adatkezelésével; továbbá tisztában volt a bírói joggyakorlattal, és a védett tanú közvetlen kérdezésének kizárását a védekezéshez való jog szükséges és arányos korlátozásának minősítő ABh2. határozatban foglaltakkal (utóbbit ismertette is), mégis ezektől eltérően döntött. Az ABh2. Indokolása [77] bekezdésében kiemelte, hogy: a Ket., illetve jelenleg az Ákr. valamint a Tpvt. rendelkezései alapján a „védett tanúk" esetében kizárólag abban az esetben van helye ezen státusz megszüntetésének, amennyiben azt a „védett tanú" maga kéri. Következésképpen a „védett tanúi" státusz megszüntetésére irányuló kifejezett, a „védett tanútól" származó kérelem hiányában a GVH, vagy a felülvizsgálatot végző bíróságok nem rendelkeznek jogszabályi felhatalmazással a közigazgatási eljárásban meghallgatott „védett tanú" zártan kezelt adatainak felfedésére.

[97] Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak a jogerős ítélet [64]-[65] bekezdéseiben foglalt, lényeges eljárási szabálysértést azonosító megállapítása jogsértő, miként az alperes védett tanúkhoz intézendő (újabb) felhívásának előírása, az annak tartalmára vonatkozó útmutatás és az ezzel összefüggésben adott bírói iránymutatás is (t.i. a felhívásban jelenítse meg az alperes az eljárás alá vontak indokait - mely tények alapján, milyen információjuk van az adott személy kilétéről -, hogy így hozza a tanút abba a helyzetbe, hogy mérlegelni tudja: a személye az eljárás alá vontakkal szemben valóban rejtve van-e és ennek alapján a Ket. 39/A. §-ban foglaltak ténylegesen fennállnak-e). Ilyen előírást a jogszabály nem tartalmaz, ezért sérti a Ket 39/A. §-át és az azt felváltó, Ákr. 28. §-át is, célszerűségi alapon történő előírásának nincs helye, e rendelkezéseket a célszerűség vagy az eljárás alá vontak védekezéshez való jogának biztosítása nem „írhatja felül".

[98] Az előzőekben részletezett három eljárásjogi kérdést a Kúria a fentiek szerint érdemben elbírálta, az alperes részéről eljárási jogsértés elkövetését nem állapított meg.

4. A tényállás tisztázatlansága és a bizonyítékértékelés kérdése

[99] A Kúria a tényállás feltáratlansága és az alperesi bizonyítékértékelése körében a jogerős ítélet érdemi felülbírálatra való alkalmatlanságát állapította meg, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása vált szükségessé a következők szerint.

[100] A Kúria előrebocsátja, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésébe, valamint a Kp. 78. § (2) bekezdésébe ütközően, és logikátlan módon, úgy állapította meg a versenyfelügyeleti eljárásban a tényállás feltáratlanságát és a rendelkezésre álló bizonyítékok részben okszerűtlen értékelését, ezáltal azt, hogy az alperes eljárási szabálysértést követett el, hogy e megállapítása ellenére maga is végzett bizonyítékértékelést, de csak néhány - kiragadott - bizonyíték figyelembevételével. Annak ellenére folytatta le a bizonyítékok ezen kis részének mérlegelését a perben, hogy a jogvita érdeméről deklaráltan nem foglalhatott állást, tekintve, hogy az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog sérelme, a védett tanúk alkalmazása miatt a védekezéshez való jog megsértése, és a tényállás feltáratlansága okán az eljárási jogszabálysértéseket együttesen az ügy érdemére kiható erejűnek minősítette. Másrészt ezen kiragadott és értékelt bizonyítékok között volt olyan is (pl. VIII. sz. védett tanú Vj/47-580/2016. számú meghallgatási jegyzőkönyv), amely az alperes által beterjesztett közigazgatási iratanyagban csak kivonatos formában fellelhető, azaz nem teljes, - a bíróság részéről megtekinthető - szövegezésében áll rendelkezésre, és a meghallgatási jegyzőkönyv alapjául szolgáló hanganyag sem található a közigazgatási iratanyagban. Az elsőfokú bíróság tehát nem kérte be az alperestől azokat a tanúvallomásokat, az azokat rögzítő hanganyagot és a hanganyagról készült jegyzőkönyveket, nem ismerte meg azokat teljes terjedelmükben, amelyekre később, az ítélete meghozatala során megállapítást tett. Ilyen körülmények között bizonyítékokat felhasználni súlyosan jogsértő, a

közigazgatási iratanyag, dokumentumok hiányos perbeli rendelkezésre állása okán e tanúvallomásokban foglaltakat az elsőfokú bíróság a maguk teljességében nem ismerhette meg, ezáltal az alperesi megállapítások törvényes voltát nem is ellenőrizhette. Ebből következően ennek ellenőrzését a Kúria sem tudta elvégezni.

[101] Miután az egyes kiragadott bizonyítékoknak a jogerős ítéletben elvégzett mérlegelése, a bizonyítékok ilyen módon történő felhasználása jogsértő, és azokra ítéleti bizonyossággal megállapítás nem lett volna tehető, a Kúria átfogóan, a versenyügyekben alkalmazott bizonyítékok értékelésének elveire, kereteire vonatkozóan vizsgálta a jogerős ítéletet ebben a körben.

[102] Nem vitatottan az alperest a felderített versenyjogi jogsértés, így a kartelljogsértés vonatkozásában is a versenyfelügyeleti eljárása során tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettség terheli, a bíróság pedig az alperes által hozott határozat jogszerűségi vizsgálatát végzi, amely a kereseti kérelem kereteihez kötötten ténykérdésekre és jogkérdésekre is kiterjedhet, és teljeskörű felülvizsgálatot jelent. A teljeskörű felülvizsgálat során a bíróság jogszerűségi szempontból ellenőrzi az alperes bizonyítékok mérlegelésére lefolytatott tevékenységét és - amennyiben annak eljárásjogi feltételei fennállnak, - a tények alapjául szolgáló bizonyítékokat is újraértékelheti. Az Alkotmánybíróság a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh3.) ilyen tartalmú állásfoglalást tett a versenyügyekre nézve, és a [64] bekezdésében visszautalt a 39/1997. (VII. 1.) AB határozatra: „A közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára. A közigazgatási perben a bíróság nincs a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz kötve, és a jogszerűség szempontjából felülbírálhatja a közigazgatási szerv mérlegelését is (ABH 1997, 263, 272.)”.

[103] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben és az I. rendű felperes felülvizsgálati ellenkérelmében is érintett tárgyban, a versenyügyekben irányadó bizonyítási mérce, bizonyítási kötelezettség vonatkozásában a zsinórmértékül szolgáló ABh3. indokolására utal, amelyben az Alkotmánybíróság kitért a versenyfelügyeleti eljárások büntetőjogias jellegére, a kétséget kizáró bizonyítás kérdésére is. Levezette, hogy a közigazgatási jogi intézkedések büntetőjogi jellegének megítéléséhez segítséget nyújtó feltételrendszert (Engel-kritériumok) az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) állította fel (Engel és társai kontra Hollandia ügyben 1976. június 8-án kihirdetett ítélet), majd az Engel kritériumok szerinti értelmezés fokozatosan kibővítette a „büntetőjogi” jellegű ügyek körét olyan esetekre is, amelyek szoros értelemben véve nem tartoznak a büntetőjog hagyományos területére, így vámjog, versenyjog, pénzügyekben eljáró bíróságok által kiszabott büntetések. Az ABh3. a [61] bekezdésében rögzítette, hogy „megállapítható, hogy a kartellügyekben lefolytatott hatósági eljárások kimenetele az eljárás alá vont személy számára a büntetőjogi elmarasztaláshoz sok tekintetben hasonló hátrányokkal járhat”, ugyanakkor a különbségeket is rögzítette, miszerint: „Versenyügyekben a GVH (…) nem természetes személyek bűnössége felől dönt, a felelősségre vonással olyan súlyú stigmatizáció, negatív társadalmi előítélet, illetve kifejezett joghátrány, mint a büntetőjogi elítéléssel, nem jár. A versenyellenes magatartáshoz - a büntetőjog ultima ratio jellegével összefüggésben álló - súlyos alapjog-korlátozással járó büntetések nem kapcsolódnak”. A különbségekre figyelemmel a [62] bekezdésben azt hangsúlyozta, hogy „a versenyfelügyeleti eljárás ezért nem tekinthető a szoros értelemben vett büntetőjogi vád elbírálására irányuló eljárásnak (…), emiatt ugyanolyan szigorú követelmények, mint a tulajdonképpeni büntetőeljárások tekintetében, az ilyen eljárásokkal szemben nem támaszthatóak”.

[104] A Kúria a versenyügyben hozott Kf.V.39.062/2020/4. számú ítéletének [51] bekezdésében a fentiekre figyelemmel az ABh3. [61] és [62] bekezdései alapján mondta ki, hogy „a versenyfelügyeleti eljárás speciális, büntetőjogias jellegű közigazgatási eljárás, azonban a versenyjog nem büntetőjogi kategória, ezért a büntetőeljárás értelmében vett kétséget kizáró bizonyításnak nem kell megfelelni”.

[105] Ez az egyik kiindulópont a versenyfelügyeleti eljárásokban lefolytatandó bizonyítási eljárásokkal szembeni követelmények megítélésekor. Ehhez kapcsolódóan az EJEB által kialakított joggyakorlat figyelembevételével megállapítható, hogy az ártatlanság vélelme, illetve annak részeként az in dubio pro reo elv alapján nem tekinthetők kizártnak a jogsértő terhére alkalmazott ténybeli vagy

jogi vélelmek a büntetőjogias jellegű eljárásokban. Követelmény ugyanakkor, hogy a vélelmeket észszerű keretek közé kell szorítani, és ennek során figyelembe kell venni a kockázat súlyosságát (eljárás tétjét az eljárás alá vont számára) és a védelemhez való jogot (EJEB, 1988. október 7-i Salabiaku kontra Franciaország ítélet 10519/83. 28. §). Az I. rendű felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében helytállóan utalt az Abh3. [71] bekezdésére, amelyben az Alkotmánybíróság a kétséget kizáró bizonyításra hivatkozott („a versenyjogi felelősséget megalapozó összes jelentős tényt a GVH-nak kell bizonyítania, azon tények pedig, melyek valósága tekintetében kétség merül fel, az eljárás alá vont javára veendők figyelembe"). Ezt összevetve az Abh3. [61] bekezdésével, rögzíthető, hogy ez nem a büntetőeljárás értelmében vett kétséget kizáró bizonyítást jelenti.

[106] A másik sarokpont az alperes bizonyítási kötelezettsége teljesítésének értékelésekor, hogy a közvetett bizonyítékok felhasználását az Alkotmánybíróság elismeri, és a közvetett bizonyítékok zárt logikai láncolatán alapuló GVH határozat jogszerűsége is megáll a bírói joggyakorlat alapján (Kf.V.39.062/2020/4. [51] bekezdés). Az Abh.3. [71] bekezdése rögzítette, hogy „A bizonyítás során a hatóság közvetett bizonyítékokat is felhasználhat, úgyszintén a piac szerkezetére vonatkozó adatokat, számításokat, gazdasági modelleket, stb. is, még akkor is, ha ez utóbbiak (…) esetenként bizonytalan elemeket hordoznak. (…) A megállapított tényállás azonban nem alapulhat pusztán spekuláción és feltételezéseken, annak ellentmondásmentes bizonyítékokon kell nyugodnia. Az eljárás alá vont vállalkozásoknak lehetőségük kell, hogy legyen arra, hogy a GVH megállapításaival szembeni észrevételeiket előadják, a bizonyítékaikat - a jóhiszeműség és a relevancia elveinek a betartásával - bemutathassák, a GVH következtetéseit megcáfolják. Ennek alapján az eljáró bíróság feladata az, hogy állást foglaljon arról, hogy a hatóság a tényállás-tisztázási kötelezettségének (lásd: Ket. 50. § (1) bekezdés) eleget tett-e, az egyes, az eljárás alá vont személy által vitatott tények valóságát a GVH bizonyítékokkal megfelelően alátámasztotta-e. Ennek érdekében a bírósági eljárásban is lehetőség van további bizonyítás lefolytatására. Ugyanakkor a bizonyítékok bizonyító erejének meghatározása a bíró belső meggyőződésére van bízva, így annak a tisztességes eljárást kielégítő korlátja a bírónak a szabad mérlegelést illető számadási (indokolási) kötelezettsége".

[107] A Kúria a bizonyítási teher, a bizonyítási kötelezettség kérdésében hangsúlyozza, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során tehát az alperest terheli a Tpvt. 11. §-a szerinti jogsértés bizonyítása, a jelen esetben a Ket. 50. § (l) bekezdése szerint volt köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Amennyiben ehhez nem elegendőek a rendelkezésére álló adatok, akkor hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le, de figyelembe kell venni az ártatlanság vélelme és az in dubio pro reo elv alapján azt, hogy azon tények, amelyek valósága tekintetében kétség merül fel, az eljárás alá vont vállalkozás javára veendők figyelembe (lásd: Abh3.). Az alperesi határozat megtámadása esetén, a jogszerűségének vizsgálatára indított közigazgatási perben viszont a felperesen/felpereseken nyugszik a bizonyítási teher, neki/nekik kell a versenyhatóság határozatának jogszabálysértő voltát bizonyítani. A Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 265. § (1) bekezdése szerint ugyanis törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el (bizonyítási érdek), továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli.

[108] A Tpvt. 11. § (1) bekezdése alapján tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A Tpvt. 11. § (2) bekezdése szerint ez a tilalom vonatkozik különösen: a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;

d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására. Az EUMSz 101. cikkének (1) bekezdése szerint {itt kiemelten az a) és c) pontja értelmében} a belső piaccal összeegyeztethetetlen és ezért tilos minden olyan, vállalkozások

közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja, vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen: a) beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése; c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása.

[109] A perbeli esetben az alperes a határozatának 665-669. pontjában a bírói joggyakorlatnak megfelelően ismertette a kartelljogsértések tekintetében a bizonyítékértékelés elveit és kereteit, többek között rámutatott, hogy önmagában közvetett bizonyítékok alapján is megállapítható a versenyjogsértés, ha olyan zárt logikai láncolatot alkotnak, amelyek mentén együttesen tanúsítják a jogsértés elkövetését. Kitért az eljárás alá vontak jogsértés alóli kimentést célzó észszerű magyarázata elfogadásának mellőzése esetére, és egyebek mellett arra is, hogy a kialakult joggyakorlat alapján a rajtaütésen birtokba vett irati bizonyíték esetében az utólagos motivációk nem bírnak relevanciával, nagy bizonyossággal kizárható ennek szándékos, a versenytársak ellen irányuló szándékból való készítése.

[110] A határozat 818-825. pontjában pedig az egyezségi nyilatkozat bizonyítékként való felhasználhatósága kapcsán fejtette ki álláspontját, részben szintén a bírói joggyakorlat alapján. Az I. és II. rendű felperesek, valamint az I. rendű felperesi érdekelt jogsértésben való részvételének bemutatása előtt megjelenítette azt a kiindulópontot, amely a jogszerű magatartást jelenti, és a vállalkozásokkal szembeni versenyjogi elvárásokat foglalja magában: úm. a vállalkozások a piaci döntéseiket önállóan hozzák meg, nem tanúsítanak a versenytársaikkal akarategységben piaci magatartást, amely elvárás akadályát képezi minden közvetett vagy közvetlen kapcsolatnak az egymástól független piaci szereplők között. A jogsértés részletezése során pedig a határozatában ismertette a bizonyítékokat (pl. Dräger belső levelezéséből kitűnő kapcsolattartások, találkozón való részvétel, tender felosztásával kapcsolatos információk, a tender felosztásában résztvevők, részesedési arányaik, az árazott gépek adatait tartalmazó Táblázat, határidőnapló bejegyzések, a megelőző eljárás során tett ügyfélnyilatkozatok, a védett tanúk vallomásai, egyezségi nyilatkozat) és a határozat szerinti megállapításoknál, az általa levont következtetéseknél megnevezte - feltüntetve iktatószám szerint a konkrét bizonyítékot -, hogy melyik bizonyíték(ok)ból jutott a határozatban tett ténymegállapításra, illetve vonta le az ott írt következtetéseit. Megjelenítette, hogy miért nem fogadta el a felperesek és az I. rendű érdekelt jogsértés alóli kimentésre vonatkozó, magyarázat adására irányuló nyilatkozatait, milyen okból mellőzte a bizonyítási indítványokat.

[111] A határozat 818-825. pontjában pedig az egyezségi nyilatkozat bizonyítékként való felhasználhatósága kapcsán fejtette ki álláspontját, részben szintén a bírói joggyakorlat alapján.

[112] A határozat bírósági megtámadása esetén a bíróságnak az alperesi tényállás feltárás és bizonyítékértékelés jogszerűségének vizsgálatára irányuló tevékenysége kapcsán kiemelendő, hogy a bíróság akkor állapíthatja meg az alperesi határozat jogsértő voltát, ha a bizonyítékok egyenként és összességében nem alkalmasak a feltárt tények, a megállapított tényállás igazolására, vagy azok köre olyan mértékben hiányos, hogy abból nem vonható le megalapozott következtetés, vagy ha az nyilvánvaló logikai hibában szenved, nyilvánvalóan észszerűtlen, vagy megfelelő indokolás hiányában nyilvánvalóan önkényes (EBH2017. K.20.). A bíróság bizonyíték értékelése a bíró saját belső meggyőződését kell, hogy tükrözze, a döntése meggyőző erejét pedig az ítélet indokolása adja. A Kúria a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdése szerint indokolási kötelezettség kapcsán kiemeli, hogy a bíróságnak a bizonyítékok értékelésekor szem előtt kell tartania, hogy az alperes által már indokolt határozat jogszerűségének a vizsgálatát végzi, ezért amennyiben a bizonyítékok újraértékelését látja szükségesnek, az újraértékelés abban az esetben lesz jogszerű és a bíróság indokai akkor válnak meggyőzővé, ha az alperesi határozat indokaira is kiterjedően indokolja az ítéletét, az alperesi indokokat cáfolja. Ebből adódóan tehát a bíróság a perbeli bizonyítás alapján, a bizonyítékok értékelésével végzett tevékenysége eredményeként az alperes által feltárt tényálláshoz képest megállapíthat eltérő tényállást és a tényekből levonhat más következtetést, mint az alperes, de ebben az esetben a már hivatkozott

kellően részletes, teljes körű indokolást kell adni az ítéletében.

[113] A perbeli esetben az elsőfokú bíróság eljárása nem felelt meg ezeknek a követelménynek a jogerős ítélet [68]-[79] bekezdéseiben foglaltak alapján. Egyrészt az I. rendű felperes jogsértésben való részvétele kapcsán a tényállás feltáratlanságával érvelt, a bizonyítás elégtelenségével, ugyanakkor a fent hivatkozott, kartelljogsértések során alkalmazandó bizonyítási elvekre nem volt figyelemmel: a Kp. 78. § (2) bekezdésével szemben nem mérlegelte megfelelően a bizonyítékokat, mert az alperes által megállapított tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok egyenként és összességében való értékelését nem folytatta le. Nem megfelelő perbeli bizonyítás az, ha az elsőfokú bíróság kiragad egy-egy alperes által felhasznált bizonyítékot, és csak azokat vizsgálja az I. rendű felperes cáfolat céljából előterjesztett magyarázata alapján, illetve az egyes bizonyítékok ellentmondásosságára vonatkozó féli előadásnak megfelelően. Ezzel ugyanis nincs tekintettel a versenyellenes magatartás vagy megállapodás bizonyításának kereteire, amelyek éppen azon okból kerültek megállapításra, mert a joggyakorlatban felmerült tapasztalatok szerint az írábeli dokumentum minimális, a magatartás rejtettsége miatt a vállalkozások közötti kapcsolatfelvétel közvetlen bizonyítéka ritka vagy az jellemzően töredékes és szórványos. A joggyakorlat elismeri, hogy az ilyen megállapodás létezésére bizonyos egybeesésekből és valószínűsítő körülményekből is lehet következtetni, amelyek együttesen vizsgálva, más összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogszabályok megsértésének bizonyítékául szolgálhatnak. Az alperes által megállapított tényállással szemben az eljárás alá vont személy által előadott alternatív magyarázat esetében vizsgálni kell, hogy valóban észszerűbb-e és logikailag összeáll-e teljes körű alternatív tényállássá (Kfv.IV.37.288/2022/13. [121] bekezdés).

[114] A Kúria megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság jogsértően lerontotta a Dräger egyezségi nyilatkozatának bizonyító erejét. Az alperes a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatot a kiegészítő előzetes álláspontjában, majd a határozatában szerepeltette, álláspontja az volt, hogy az egyezségi nyilatkozat további bizonyítékként alátámasztja a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat. A Kúria a Kfv.VII.38.167/2021/15. számú eseti döntésének [80] bekezdésében megerősítette, és a döntése elvi tartalmának 4. pontjában is megjelenítette ([93] bekezdés), hogy létezik iránymutató kúriai álláspont arra nézve, hogy a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatban foglaltak nem csak az azt tevő, hanem a jogsértésben részt vevő, eljárás alá vont más vállalkozás esetében is a jogsértést alátámasztó, hiteles bizonyítékként felhasználhatók. E körben a Kúria Kf.V.39.062/2020/4. számú ítélet [50] bekezdését idézte. A Kfv.VII.38.167/2021/15. számú eseti döntés [85] bekezdésében kifejtette továbbá, hogy „a Tpvt. 73/A. § (5) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatok bizonyítékként való felhasználását, hiszen pontosan arról rendelkezik, hogy csak az egyezségi nyilatkozat jogszerű visszavonása esetén nem vehető figyelembe bizonyítékként a Tpvt. 73/A. § (3) bekezdés a) pontja szerinti elismerő nyilatkozat.”

[115] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan rögzítette, hogy a kúriai jogértelmezést az uniós joggyakorlat is alátámasztja. Az Európai Unió Törvényszékének T-433/16. számú Pometon ügyben hozott ítélete indokolásának 92-93. pontjai kimondják: „vitathatatlanul egyértelmű, hogy a jelen ügyben az, hogy a szóban forgó kartellben részt vevő négy vállalkozás elismerte vétkességét, olyan körülmény, amely szorosan és elkerülhetetlenül kihathat az ugyanazon kartellben való részvétellel gyanúsított ötödik vállalkozás, vagyis a Pometon részvételével kapcsolatos tényekre. Ugyanakkor ha egy vállalkozás szabad belátása alapján úgy dönt, hogy a hibrid eljárást választja, ahelyett hogy vitarendezési beadványt terjesztene a Bizottság elé, nem állíthatja az ártatlanság vélelmének tiszteletben tartására hivatkozva azt, hogy a Bizottság mint a versenyszabályok tiszteletben tartására köteles hatóság, a vitarendezési határozatban teljes mértékben köteles figyelmen kívül hagyni a megállapodást kötő más vállalkozások által elismert egyes olyan tényeket, amelyek bár a vitarendezési eljárásban részt nem vevő felperes magatartásaira vonatkoznak, mégis relevánsak az említett kartell egésze fennállásának értékelése szempontjából. ”

[116] A jelen ügyben a fentiekre az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel, hanem azon oknál fogva, hogy – állítása szerint – egy forrásból (Dräger) állnak rendelkezésre - az I. rendű felperes munkavállalója, és a bizonyítékok alapján az alperes által egyben a GE érdekében eljáró

személyként azonosított - másolati címzettként feltüntető e-mail (2025. augusztus 3-i „BT” tárgyú levél), valamint az egyezségi nyilatkozat, a jogerős ítélet úgy tekintette, hogy az egyezségi nyilatkozatot kétséget kizáró módon alátámasztó, megerősítő további bizonyítékra lenne szükség a Dräger versenytársa, így az I. rendű felperes kartelljogsértésben betöltött szerepének igazolására. Ezzel szemben az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy ennél a minősítésnél az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint nemcsak egy forrásból származó bizonyítékokat tekintett olyannak, mint amelyek az I. rendű felperes versenyellenes magatartását igazolják, mert a Dräger belső levelezésén kívül, a Táblázat, az ügyfélnyilatkozatok, a tanúvallomások is rendelkezésre álltak. Másfelől arra vonatkozóan is megalapozottan érvelt, hogy a bírói gyakorlat szerint a rajtaütésen talált iratok kiemelt jelentőséggel bírnak a jogsértés megállapítása terén, bizonyító erejüket annak megfelelően kell figyelembe venni, hogy a vállalkozásnál – jelen esetben a Drägernél – lefoglalt korabeli dokumentumok esetén kizárható annak a versenytársak ellen irányuló szándékból történő készítése (Kfv.III.37.690/2013/29.).

[117] A Kúria a II. rendű felperes esetében is azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság egy-egy kiragadott bizonyíték vagy tény értékelésével tette meg az ítéleti megállapításait, annak ellenére, hogy a tényállás feltáratlanságára hivatkozott. A Táblázat (az alperes álláspontja szerint a felosztást, a versenytársak árait tartalmazó táblázat) II. rendű felperesnél való fellelhetőségét (Táblázat „visszakapása”) és a II. rendű felperes magyarázatát együtt értékelve állapította meg, hogy mindezek az alperes által rögzített logikai láncot gyengítették, továbbá, hogy a Táblázat adatait nem a II. rendű felperes, hanem a Mediszer Kft. szolgáltatta a Táblázatot készítő . Ezeknek kiemelt jelentőséget tulajdonított, és nem mérlegelte megfelelően a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat, tehát az alperes által megállapított tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok egyenként és összességében való értékelését ez esetben sem folytatta le. Nem adta indokát, hogy álláspontja szerint a II. rendű felperes munkatársainak a Táblázaton való számításai, és a II. rendű felperes elhatárolódásának hiánya - melyet tényként kezelt -, hogyan viszonyulnak az előbbi megállapításaihoz, milyen súllyal veendők figyelembe.

[118] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság jogsértő ítéletét – a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintve – a támadott részében a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[119] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak az észszerű időn belüli eljárás, a védett tanúk alkalmazása körében a kereseti kérelmeket elbíráltnak kell tekintenie a jelen végzésben foglaltak alapján. Az érdekeltekre vonatkozóan az e végzésben tett megállapításokat kell szem előtt tartania az új határozat hozatala során. A megismételt eljárásában az I. és II. rendű felperes keresetét az alperes tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettségének megsértését állító kereseti kérelmek vonatkozásában a jelen végzésben összegfoglalt bizonyítási elvek figyelembevételével kell elbírálnia és a bizonyítékok közül nem tekintheti úgy az eljárás alá vont más vállalkozás által tett, a jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatot, hogy az csak közvetlen bizonyítékkal való megerősítése esetén értékelhető.

A döntés elvi tartalma

[120] *I. Kartelljogsértés esetén pert nem indító érdekeltre vonatkozóan a versenyfelügyeleti határozatot megsemmisítő döntés nem hozható.*

[121] *II. Az észszerű időn belüli eljárás sérelme nem állapítható meg, ha az eljárás alá vont vállalkozás olyan időszakot kifogásol, amely alatt a versenyfelügyeleti eljárásba még nem került bevonásra. Az észszerű időn belüli eljárás sérelmének vizsgálatához a fél ehhez kapcsolódó jogsérelmének állítása és annak bíróság által elfogadottan a fennállása szükséges.*

[122] *III. Amennyiben a versenyfelügyeleti ügyben meghallgatott tanúk mindegyike védett tanú, és*

indokolt a védelem iránti kérelmük, ez jogszerű, a védelem fenntartása csak a védett tanú indokolt kérelmétől függ, és nem jelentheti az eljárás alá vontak védekezési jogának korlátozását, a közvetett kérdezés lehetősége adott.

[123] *IV. A bíróság nem ronthatja le az egyezségi nyilatkozat bizonyító erejét arra hivatkozva, hogy annak bizonyító erejéhez azt kétséget kizáró módon alátámasztó, megerősítő további bizonyítékra van szükség.*

Záró rész

[124] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján irányadó Kp. 107. § (1) bekezdésére figyelemmel tárgyalás tartásával járt el.

[125] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán irányadó 110. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltséget csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie. A Kúria a felek részéről felmerült perköltséget felszámításukkal egyezően állapította meg, mivel a költségeket illetően mérséklés iránit kérelem nem került előterjesztésre.

[126] A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét kamarai jogtanácsosi munkadíj címén a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3 § (1) bekezdés b) és c) pontjára hivatkozással pertárgyérték után számítva az I. rendű felperes vonatkozásában 1.700.000 forintban, a II. rendű felperes vonatkozásában 3.200.000 forintban, míg az érdekeltek vonatkozásában 5.150.000 forintban számította fel, amelyet a Kúria a felszámított-tal egyezően állapított meg.

[127] A felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő I. rendű felperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét ügyvédi munkadíj címén a Rendelet 2. § (1) bekezdésére hivatkozással 6.574.656 forintban számította fel, amelyet a Kúria a felszámított-tal egyezően állapított meg.

[128] A II. rendű felperes a felülvizsgálati eljárásban tartott tárgyaláson való megjelenésére 2 munkaóra elszámolásával 28.000 forint perköltséget kért ügyvédi munkadíj címén a Rendelet 3. § (2) bekezdésére hivatkozással, amelyet a Kúria a felszámított-tal egyező összegben állapított meg.

[129] A felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő I-II. rendű felperesi érdekeltek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségüket ügyvédi munkadíj címén a Rendelet 2. § (1) bekezdésére hivatkozással 11.771.174 forint + áfa összegben számították fel, amelyet a Kúria a felszámított-tal egyezően, részükre egyetemlegesen állapított meg.

[130] A Kúria végzése ellen a további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2026. február 19.

dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
előadó bíró

dr. Darák Péter s.k.
bíró

dr. Demjén Péter s.k.
bíró

dr. Stefancsik Márta s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő